

ទេវទូតស្ម័គ្រ

វគ្គវិសុទ្ធិបក្ក

រៀបរៀងដោយ

ភិក្ខុ សុវណ្ណលោកោ ភ្នំឧ-សុវណ្ណ

ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៦

ខេត្តស្វាយរៀង

វត្តវិសុទ្ធិបុគ្គល

រៀបរៀងដោយ

ភិក្ខុ សុវណ្ណលោកោ ភ្នំ-សុវណ្ណ

ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៦

~សៀវភៅ **ទេវទូតសុត្រ**

~រៀបរៀងដោយភិក្ខុ **សុវណ្ណវេរោតោ ភ្នំ~សុវណ្ណ**

ជាអាចារ្យបង្រៀនព្រះវិន័យ ឧត្តមសិក្សាវត្តនិគ្រោធវ័ន

~ទឹកផ្អែមធ្វើ **វត្តនិគ្រោធវ័ន រាជធានីភ្នំពេញ**

និង **វត្តវិសុទ្ធិមគ្គ (ភិនរិទ្ធារាម)**

-អ្នកជួយពិនិត្យ ធម្មាចារ្យ **សុមេធបណ្ឌិតោ សុន ឆន្ទា**

ធម្មាចារ្យ **វិនយធរោ តុន ម៉ុនសាយ**

ធម្មាចារ្យ **មណ្ឌលានិកោ និ សុភក្កិ**

~ធម្មទានដោយ :

-ឧបាសិកា ទៀង សុធម្មរិទ្ធ -ឧបាសិកា តាំង អៀងស៊ុយ

-លោក ជាមហ្ស ហុង + អ្នកស្រី សុខ គាង ព្រមទាំងកូនចៅ

-ឧបាសិកា ហេ ធីចនៃ ព្រមទាំងបុត្រ

-សារិកា ដឹប ស្រីពេជ្រ

-ឧបាសក ស៊ីវ សៅ + ឧបាសិកា ស្រីង រួចលាង

-ព្រមទាំងពុទ្ធបរិស័ទទូទៅ

~ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៦

នារម្ភកថា

ព្រះមានព្រះភាគ ជាព្រះតថាគត ទ្រង់មានចក្ខុដូចជាទិព្វ
ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងលើសចក្ខុជារបស់នៃមនុស្សធម្មតា រមែងឃើញ
ពួកសត្វលោកដែលច្យុត ដែលកើត ជាសត្វថោកទាប ឧត្តម
មានសម្បុរល្អ មានសម្បុរអាក្រក់ មានគតិល្អ មានគតិអាក្រក់
ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលអន្ទាលទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួន ។ សត្វ
ទាំងឡាយណា ប្រកបដោយកាយសុច្ឆរិត ។ល។ ជាសម្មាទិដ្ឋិ
ប្រកាន់នូវអំពើជាសម្មាទិដ្ឋិ លុះសត្វទាំងនោះ បែកធ្លាយរាងកាយ
ស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងសុគតិសួគ៌ទេវលោក ។ ចំណែកពួកសត្វ
នេះ ប្រកបដោយកាយទុច្ឆរិត ប្រកបដោយវចីទុច្ឆរិត ប្រកប
ដោយមនោទុច្ឆរិត ជាអ្នកតិះដៀលព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ជា
មិច្ឆាទិដ្ឋិ ប្រកាន់នូវអំពើមិច្ឆាទិដ្ឋិ លុះសត្វទាំងនោះ បែកធ្លាយរាង
កាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ
នរក ។ ពួកនិរយបាល ចាប់បុរសនោះ ត្រង់ដើមដៃផ្សេងៗ នាំ
យកទៅថ្វាយព្រះយមរាជ រួចក្រាបទូលថា “បពិត្រព្រះឧបបត្តិ-
ទេព បុរសនេះ ជាអ្នកមិនគោរពមាតាបិតា មិនគោរពសមណៈ
មិនគោរពព្រាហ្មណ៍ មិនកោតក្រែងក្នុងត្រកូលរៀមច្បងទេ សូម

ទ្រង់ដាក់អាជ្ញាដល់បុរសនេះចុះ” ។ ទើបព្រះយមរាជ សាកសួរ
 ដេញដោល សួរឈ្មោះឈ្មួញ នូវទេវទូតទី ១ រហូតដល់ទី ៥ នឹង
 បុរសនោះ ។ អ្នកណាមានបាបកម្មតិចតួច ចួនកាលរលឹកបាន
 តាមធម្មតារបស់ខ្លួនឯង ចួនកាលទាល់តែគេរលឹក ក៏រលឹកបាន ។
 តែកាលរលឹកតាមធម្មតារបស់ខ្លួនឯងមិនបានទេ ទើបសួរទេវទូត
 ទាំង ៥ ។ ក្នុងទេវទូតទាំង ៥ នោះ អ្នកខ្លះរលឹកបានដោយ
 ទេវទូតទី ១ ។ អ្នកខ្លះរលឹកបានដោយទេវទូតទី ២ ជាដើម ។
 ចំណែកអ្នកណា រមែងរលឹកមិនបានដោយទេវទូតទាំង ៥ ស្តេច
 យមរាជ ឲ្យអ្នកនោះរលឹកបានឯង ។ សត្វនរក កាលរលឹកបាន
 នូវទេវទូតណាមួយ ដែលខ្លួនធ្លាប់ពិចារណា ឬរលឹកដល់កុសល-
 កម្មតាមធម្មតាដែលខ្លួនធ្លាប់ធ្វើពីមុន ទើបចុះពីកំណើតនរក កើត
 ក្នុងទេវលោកបាន ។ ក៏ប៉ុន្តែថា កាលរលឹកតាមធម្មតារបស់ខ្លួន
 មិនបាន, សូម្បីស្តេចយមរាជ ត្រួតមើល ក៏មិនឃើញកុសលកម្ម
 ទ្រង់ត្រិះរិះថា សត្វនេះនឹងសោយទុក្ខធំ ទើបទ្រង់នៅស្ងៀម ។

ព្រោះហេតុដូច្នោះ យើងត្រូវសិក្សាឲ្យយល់ពីទេវទូតទាំង ៥
 នេះ ហើយត្រូវគិតពិចារណា ឲ្យកើតសេចក្តីសង្វេគ រស់នៅ

ដោយបញ្ញា ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ ។ គប្បីពិចារណាយ៉ាងណា ? ការប្រៀបធៀប ពិចារណា មាននៅក្នុងសៀវភៅនេះ ។

សេចក្តីសន្ទេបថា ដូចជាយើងឃើញ ក្មេងខ្ចី អ្នកចាស់ អ្នកឈឺ កម្មករណ៍ ឬអ្នកដាក់ទោស និងអ្នកស្លាប់, យើងត្រូវពិចារណា ប្រៀបធៀបមកខ្លួនឯង គឺ ក្មេងខ្ចីជាដើមនោះ សូម្បីមិនបានបញ្ចេញវាចាប្រាប់យើងទេ តែក៏ដូចជាពោលប្រាប់ ជាសំឡេងថា “សូម្បីលោកក៏មានយ៉ាងនេះ ជាធម្មតា” ។ ក្មេងខ្ចីជាដើមនោះ រមែងពោលដោយសេចក្តីយ៉ាងនេះថា “អ្នកដ៏ចម្រើនចូរមើលយើង សូម្បីយើងក៏មានដែនិងជើង ដូចជាពួកលោកដែរ តែយើងដេកនៅក្នុងម្សៀតនិងលាមករបស់ខ្លួន មិនអាចដើម្បីនឹងក្រោកឡើងដូចគ្នាមធ្មតារបស់ខ្លួនបាន យើងជាអ្នកមានកាយស្មោកគ្រោក ហើយមិនអាចដើម្បីនឹងប្រាប់ថា ដូចគ្នាឲ្យយើង យើងប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះមិនផុតពីការកើត, មិនមែនតែយើងប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីលោកទាំងឡាយក៏មិនផុតពីការកើត ការកើតនឹងមកដល់សូម្បីលោកទាំងឡាយដូចយើងដែរ លោកចូរធ្វើសេចក្តីល្អទុក តាំងអំពីមុនកើតនោះ” ដោយប្រការដូច្នោះ ។

សូម្បីក្នុងសត្វចាស់ជរា រមែងពោលដោយសេចក្តីយ៉ាង
 នេះថា “អ្នកដ៏ចម្រើន ពួកលោកចូរមើល សូម្បីយើងក៏ធ្លាប់ជា
 កំលោះ បរិបូណ៌ដោយកម្លាំងជើង កម្លាំងដៃ និងរហ័សរហួន
 ដូចលោកដែរ ការដល់ព្រមដោយកម្លាំង និងសេចក្តីរហ័សរហួន
 ទាំងនោះ របស់យើងនោះ សូន្យអស់ទៅហើយ សូម្បីដៃនិងជើង
 របស់យើងមាន ក៏ធ្វើកិច្ចដោយដៃនិងជើងមិនបាន, យើងប្រាកដ
 ដូចនេះ ព្រោះមិនផុតពីជរា, មិនមែនតែយើងប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បី
 លោកទាំងឡាយក៏មិនរួចផុតទៅពីជរាដែរ ភាពជរានឹងមកដល់
 លោកទាំងឡាយដូចយើងដែរ លោកទាំងឡាយ ចូរធ្វើសេចក្តីល្អ
 ទុកមុនអំពីការជរានោះនឹងមកដល់” ដោយប្រការដូច្នោះ ។

សូម្បីក្នុងសត្វអ្នកឈឺ រមែងពោលដោយសេចក្តីយ៉ាង
 នេះថា “អ្នកដ៏ចម្រើនពួកលោកចូរមើល សូម្បីយើងក៏ជាអ្នក
 មិនមានរោគដូចលោក យើងនោះឥឡូវនេះ ត្រូវព្យាធិគ្របសង្កត់
 ដេកត្រាំនៅក្នុងទឹកមូត្រ និងលាមករបស់ខ្លួន មិនអាចដើម្បី
 នឹងក្រោកឡើងបាន សូម្បីដៃនិងជើងរបស់យើងមាន ធ្វើកិច្ច
 ដោយដៃនិងជើងមិនបានឡើយ យើងប្រាកដដូចនោះ ព្រោះមិន

ផុតពីព្យាធិ មិនមែនតែយើងប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីលោកទាំងឡាយ
ក៏មិនរួចផុតពីព្យាធិ ។ ព្យាធិនឹងមកដល់យើងយ៉ាងណា ព្យាធិ
នឹងមកដល់លោកទាំងឡាយយ៉ាងនោះ, លោកចូរធ្វើសេចក្តីល្អ
ទុកមុនអំពីព្យាធិនឹងមកដល់” ដោយប្រការដូច្នោះ ។

សូម្បីក្នុងកម្មករណ៍ ៣២ រមែងពោលដោយសេចក្តីយ៉ាង
នេះថា “ពួកយើងកាលកើត រមែងមិនកើតក្នុងដើមឈើ ឬក្នុង
ថ្មទេ គឺរមែងកើតក្នុងសរីរៈរបស់បុគ្គលដូចជាលោក ដោយប្រការ
ដូច្នោះ លោកចូរធ្វើសេចក្តីល្អទុកមុនយើងកើត” ។

សូម្បីអ្នកដាក់ទោស រមែងពោលដោយសេចក្តីយ៉ាងនេះ
ថា “ពួកយើងកាលនឹងដាក់កម្មករណ៍ ៣២ យ៉ាង មិនបានដាក់
ក្នុងដើមឈើជាដើមទេ រមែងដាក់ក្នុងសត្វដូចពួកលោកទ្រុះឯង ។
ដោយប្រការដូច្នោះ ពួកលោកចូរធ្វើសេចក្តីល្អមុនដែលយើងនឹង
ដាក់ទោស” ។

ក្នុងសត្វអ្នកស្លាប់ហើយ រមែងពោលដោយសេចក្តីយ៉ាង
នេះថា “អ្នកដ៏ចម្រើន ពួកលោកចូរមើលយើង ដែលគេទុកចោល
ក្នុងព្រៃជាទីចោលសាកសព ដល់នូវភាពកំពុងហើមប៉ោងជាដើម

យើងប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះមិនផុតពីសេចក្តីស្លាប់ តែមិនមែនយើង
ប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីពួកលោកក៏មិនផុតពីសេចក្តីស្លាប់ដូចគ្នាដែរ
សេចក្តីស្លាប់នឹងមកដល់លោកទាំងឡាយដូចយើងដែរ ពួកលោក
ចូរធ្វើសេចក្តីល្អមុនសេចក្តីស្លាប់នោះនឹងមកដល់” ដូច្នោះ ។

ក្នុងសេចក្តីនេះ ពិតជាសំខាន់ណាស់ ដែលយើងត្រូវតែ
ចេះគិតពិចារណា ដើម្បីការរស់នៅមិនប្រមាទក្នុងកុសលធម៌ ។

ក្នុងអដ្ឋកថា ថា “ក៏ភិក្ខុកំលោះមួយរូប កាលរៀនព្រះ-
សូត្រនេះ ពោលថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលសត្វនរកសោយ
ទុកប៉ុណ្ណោះហើយ នាយនិរយបាលនៅបោះគេទៅក្នុងមហានរក
ទៀតឬ ។ ភិក្ខុពោលថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ឧទ្ទេសចូរលើក
ទុក លោកម្ចាស់ចូរប្រាប់កម្មដ្ឋានដល់ខ្ញុំ ឲ្យព្រះថេរៈប្រាប់កម្មដ្ឋាន
ហើយ ជាព្រះសោតាបន្ន អាស្រ័យរៀនឧទ្ទេស ។ ជនសូម្បី
ពួកដទៃរៀនឧទ្ទេសក្នុងបទេសនេះ សម្រេចអរហត្ត មិនមានចំនួន
(រាប់ចំនួនមិនបាន) ។ ក៏ព្រះសូត្រនេះ (ទេវទូតសូត្រ) ព្រះពុទ្ធ
គ្រប់ព្រះអង្គ ទ្រង់មិនរៀនឡើយ” ។

ក្នុងសៀវភៅនេះ ខ្ញុំបានសរសេរពីទេវទូតសូត្រ ទាំងស្រុង

នឹងអង្គកថា ទើបដាក់ឈ្មោះថា ទេវទូតសូត្រ និងសរសេរពី
 ប្រេតខ្លះនៅខាងចុង ក៏ដើម្បីឲ្យពុទ្ធបរិស័ទសិក្សា យល់ពីកម្ម
 និងផលរបស់កម្ម រឿងនេះមានពិត សូមពិចារណាមើល តាម
 ន័យអង្គកថាចុះ ។ ព្រោះហេតុនោះ គួរតែភ័យខ្លាច តក់ស្លុត
 និងគួរតែនឿយណាយ គួរជិនឆ្លង ក្នុងសង្គារទាំងពួង ។

ដោយមហាកុសលចេតនាណា ដែលខ្ញុំមានសេចក្តីជ្រះថ្លា
 ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ហើយរចនានេះ សូមឧទ្ទិសសៀវភៅនេះជាសក្ការៈ
 បូជា ថ្វាយចំពោះព្រះរតនត្រៃ, សូមព្រះសទ្ធម្មរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ជិតនៅអស់កាលយូរ ។ ដោយអានុភាពនៃបុណ្យទាំងពួងនេះ
 សូមពួកញាតិនិងសព្វសត្វនិករ មួយអន្លើដោយពុទ្ធបរិស័ទទាំង
 ឡាយ ចូរបានសេចក្តីសុខ ចូរជាអ្នកសោយរសនៃព្រះសទ្ធម្ម
 របស់ព្រះមានព្រះភាគចុះ ។ សូមបានជាឧបនិស្ស័យនៃការ
 ត្រាស់ជឿនូវធម៌ ដល់ព្រមដោយបដិសម្ពិទ្ធ ក្នុងសាសនារបស់
 ព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងកាលជាអនាគត ។ សូមអនុមោទនា !!!

វត្តវិសុទ្ធិមគ្គ ថ្ងៃ ២ កើត ខែអស្សុជ ព.ស.២៥៥៦

ភិក្ខុ សុវណ្ណជោតោ ក្នុង-សុវណ្ណ

ច្បាប់ធម្មជាតិ

- ១-កើតចាស់ឈឺស្លាប់ជាច្បាប់ធម្មជាតិ ពិតមិនឃ្លៀងឃ្លាតទៅជាដទៃ
ព្រោះហេតុដូច្នោះយើងត្រូវលក់លែ ររៀសររៀបប្រព្រឹត្តធម៌អាថិ ។
- ២-ឱជីវិតនេះតិចតួចពេកណាស់ អស់ទៅរហ័សមិនយូរឡើយណា
ព្រះអង្គបានត្រាស់ជាពុទ្ធជីកា ស្លាប់ចោលកាយាត្រាច់ទៅតាមកម្ម ។
- ៣-បុគ្គលធ្វើបាបតែងតែសោយទុក្ខ នៅលោកខាងមុខរាប់ម៉ឺនសែនឆ្នាំ
ស្រែកទឹកឃ្មានបាយភ្លើងឆេះប្រចាំ រងទុក្ខតាមកម្មមិនងាយរួចខ្លួន ។
- ៤-ឯអ្នកធ្វើល្អតែងបានសុខា តាមចិត្តប្រាថ្នាដឹងចុះមាសស្នូន
នាំបាននិព្វានក្តីសុខមាំមួន នេះទើបរួចខ្លួនពីចាស់ឈឺស្លាប់ ។
- ៥-ហេតុនេះគួរតែខំប្រព្រឹត្តល្អ ទានសីលបរិវេទធ្វើដោយប្រញាប់
ចម្រើនភាវនាទៅតាមលំដាប់ ឆ្ការគាស់កាយកាប់កិលេសតណ្ហា ។
- ៦-ចំណែកបព្វជិតត្រូវតែប្រឹងប្រែង សិក្សាកោតក្រែងក្នុងព្រៃសិក្ខា
សីលសមាធិព្រមទាំងបញ្ញា លើកវិបស្សនាត្រាស់ដឹងសច្ចៈ ។

វត្តវិសុទ្ធិមគ្គ ថ្ងៃ ០៣កើត ខែអស្សុជ ព.ស.២៥៥៦

ភិក្ខុ សុវណ្ណជោតោ ភ.ស.វ.

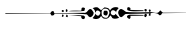
សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
អារម្ភកថា	ក
សន្លឹកប្រាប់មាតិកា	ល្អ
I. ទេវទូតសូត្រ	១
អដ្ឋកថាទេវទូតសូត្រ	២៥
ទេវទូត ទី១	២៩
ទេវទូត ទី២	៣០
ទេវទូត ទី៣	៣១
ទេវទូត ទី៤	៣២
ទេវទូត ទី៥	៣៣
អ្នកត្រូវសាកសួរទេវទូត	៣៣
ការដាក់ខ្ញុំទោសក្នុងនរក	៤៥
II. អំពីប្រេតទាំងឡាយ	
១-អដ្ឋិសង្ខុលិក	៤៨
២-មំសបេសិប្រេត	៥៩
៣-មំសបិណ្ឌប្រេត	៦០
៤-និច្ឆរីប្រេត	៦០
៥-អសិលោមប្រេត	៦១

៦-សតិលោមប្រេត	៦២
៧-ឧសុលោមប្រេត	៦៣
៨-សូចិលោមប្រេត	៦៤
៩-សូចិលោមបុរស	៦៥
១០-កុម្មណ្ណប្រេត	៦៦
១១-រឿងបរទារិកប្រេត	៦៧
១២-រឿងព្រាហ្មណ៍កំណាច	៦៨
១៣-រឿងនិច្ឆរិប្រេត	៦៩
១៤-រឿងមង្គុឡិស្រីប្រេត	៧០
១៥-រឿងឱកិសិនីស្រីប្រេត	៧១
១៦-រឿងចោរឃាតប្រេត	៧៣
១៧-រឿងភិក្ខុប្រេតជាដើម	៧៣
១៨-រឿងសាមណេរិប្រេត	៧៥

III. អត្ថបទកំណាព្យ

១-ទេវទូត	៧៧
២-ឃ្លាតទុក្ខជួបសុខ	៧៩
៣-ត្រូវប្រព្រឹត្តធម៌	៨០

ឆមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

I. ទេវទុតសុត្រ

ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុង សាវត្ថី ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងវត្តនោះ បានត្រាស់ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួល ព្រះពុទ្ធដីកា នៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។

ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានផ្ទះពីរ ប្រកបដោយទ្វារ ក្នុងផ្ទះនោះ មានបុរសភ្នែកភ្លឺម្នាក់ ឈរចំកណ្តាល គប្បីមើលឃើញពួកមនុស្សដែលកំពុងចូលទៅ កាន់ផ្ទះក្តី ចេញអំពីផ្ទះក្តី កំពុងសញ្ជូនទៅមកក្តី កំពុងត្រាប់ទៅ មកក្តី សេចក្តីនេះមានឧបមាយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មាន ឧបមេយ្យដូចគ្នាគត មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងលើស ចក្ខុជារបស់នៃមនុស្សធម្មតា រមែងឃើញពួកសត្វលោកដែល

ច្បុត ដែលកើត ជាសត្វថោកទាប ឧត្តម មានសម្បុររូ មាន
 សម្បុរអាក្រក់ មានគតិល្អ មានគតិអាក្រក់ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ
 ដែលអន្ទោលទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួនថា អើប្តី សត្វទាំងឡាយនេះ
 ប្រកបដោយកាយសុចរិត ប្រកបដោយវចីសុចរិត ប្រកបដោយ
 មនោសុចរិត ជាអ្នកមិនតិះដៀលព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ជា
 សម្មាទិដ្ឋិប្រកាន់នូវអំពើជាសម្មាទិដ្ឋិ លុះសត្វទាំងនោះ បែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងសុគតិស្នតិទេវលោក, ចំណែក
 សត្វទាំងឡាយនេះ ប្រកបដោយកាយសុចរិត ប្រកបដោយវចី-
 សុចរិត ប្រកបដោយមនោសុចរិត ជាអ្នកមិនតិះដៀលព្រះអរិយ
 ទាំងឡាយ ជាសម្មាទិដ្ឋិ ប្រកាន់នូវអំពើជាសម្មាទិដ្ឋិ លុះសត្វ
 ទាំងនោះ បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងមនុស្ស-
 លោក, អើប្តី សត្វទាំងនេះ ប្រកបដោយកាយទុច្ចរិត ប្រកប
 ដោយវចីទុច្ចរិត ប្រកបដោយមនោទុច្ចរិត ជាអ្នកតិះដៀលព្រះ-
 អរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ប្រកាន់នូវអំពើជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ
 លុះសត្វទាំងនោះ បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុង
 កំណើតប្រេតវិស័យ ចំណែកសត្វទាំងនេះ ប្រកបដោយកាយ-

ទុច្ចរិត ប្រកបដោយវចីទុច្ចរិត ប្រកបដោយមនោទុច្ចរិត ជាអ្នក
 តិះដៀលព្រះអរិយទាំងឡាយ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ប្រកាន់នូវអំពើជាមិច្ឆា-
 ទិដ្ឋិ លុះសត្វទាំងនោះ បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើត
 ក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ចំណែកពួកសត្វនេះ ប្រកបដោយកាយ-
 ទុច្ចរិត ប្រកបដោយវចីទុច្ចរិត ប្រកបដោយមនោទុច្ចរិត ជាអ្នក
 តិះដៀលព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ប្រកាន់នូវអំពើ
 មិច្ឆាទិដ្ឋិ លុះសត្វទាំងនោះ បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅ
 កើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក ។

“ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនិរយបាល ចាប់បុរសនោះ ត្រង់
 ដើមដៃផ្សេងៗ នាំយកទៅថ្វាយព្រះយមរាជ រួចក្រាបទូលថា
 បពិត្រព្រះឧបបត្តិទេព បុរសនេះជាអ្នកមិនគោរពមាតាបិតា មិន
 គោរពសមណៈ មិនគោរពព្រាហ្មណ៍ មិនកោតក្រែងក្នុង
 ត្រកូលរៀមច្បងទេ សូមទ្រង់ដាក់អាជ្ញាជាដល់បុរសនេះចុះ” ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបព្រះយមរាជសាកសួរដេញ-
 ដោល សួរឈ្មោះឈ្មើ នូវទេវទូតទី ១ នឹងបុរសនោះថា នៃបុរស
 អ្នកឯងមិនបានឃើញទេវទូតទី ១ ដែលកើតប្រាកដ ក្នុងមនុស្ស-

លោកទេប្ប ? បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះ-
 មេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានឃើញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រះយមរាជត្រឡប់សួរបុរសនោះ យ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលបុរស
 អ្នកឯងមិនបានឃើញកូនខ្លី កំពុងដេកផ្លូវ ដេកត្រាំក្នុងទឹកម្សត្រ
 និងលាមករបស់ខ្លួន ក្នុងមនុស្សលោកទេប្ប ? បុរសនោះ
 ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានឃើញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះយមរាជសួរបុរសនោះ
 យ៉ាងនេះទៀតថា នៃបុរសអ្នកឯងនោះដឹងក្តីឡើងរហូតដល់ចាស់
 តើមានគំនិតថា “អាត្មាអញឯង មានជាតិជាធម្មតា មិនកន្លង
 នូវជាតិទៅបានឡើយ បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ ធ្វើអំពើល្អ
 ដោយកាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត” ដូច្នោះដែរឬទេ ? បុរសនោះ
 ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ
 មិនអាច (នឹងគិតឃើញដូច្នោះ) បានឡើយ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
 ប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គជាមនុស្សប្រមាទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រះយមរាជ មានព្រះរាជខ្ញុំងារពន្យល់បុរសនោះ យ៉ាងនេះថា
 ម្នាលបុរស ព្រោះតែសេចក្តីប្រមាទ បានជាអ្នកឯងមិនបានធ្វើ

អំពើល្អ ដោយកាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត អើបុរស បើអ្នកឯង
 មានសេចក្តីប្រមាទយ៉ាងណា ពួកនិរយបាល នឹងធ្វើ (អ្នកឯង)
 យ៉ាងនោះវិញ ដ្បិតបាបកម្មរបស់អ្នកឯងនោះ មិនមែនមាតាធ្វើ
 ឲ្យទេ មិនមែនបិតាធ្វើឲ្យទេ មិនមែនបងប្អូនប្រុសធ្វើឲ្យទេ មិនមែន
 បងប្អូនស្រីធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកមិត្តភាមិត្យធ្វើឲ្យទេ មិនមែន
 ពួកញាតិសាលាហិតធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកសមណព្រាហ្មណ៍
 ធ្វើឲ្យទេ មិនមែនទេវតាធ្វើឲ្យទេ ឯបាបកម្មនុ៎ះ គឺអ្នកឯងធ្វើខ្លួនឯង
 អ្នកឯងនឹងត្រូវទទួលវិបាកនៃបាបកម្មនោះវិញ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះយមរាជសាកសួរ ដេញ-
 ដោល សួរឈ្មួចឈ្មី នូវទេវទូតទី ១ នឹងបុរសនោះរួចហើយ
 ទើបសាកសួរដេញដោល សួរឈ្មួចឈ្មីនូវទេវទូតទី ២ ទៀតថា
 ម្នាលបុរស អ្នកឯងមិនបានឃើញទេវទូតទី ២ ដែលកើតប្រាកដ
 ក្នុងមនុស្សលោកទេឬ ? បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូម
 ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានឃើញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ព្រះយមរាជត្រឡប់សួរបុរសនោះ យ៉ាងនេះវិញថា
 នៃបុរស ចុះអ្នកឯង មិនបានឃើញស្រ្តី ឬបុរសដែលមានអាយុ

៨០ ឆ្នាំ ៩០ ឆ្នាំ ១០០ ឆ្នាំ ដែលចាស់គ្រាំគ្រាអំពីកំណើត មាន
 ភ្នំជំនីរកោងដូចជាបង្កង់ផ្ទះ មានកាយកោង កាន់ឈើច្រត់ ដើរ
 ទៅញ៉ាំរន្ទត់ ក្តៅអន្ទះសា មានវ័យជ្រុលហួសហើយ មានធ្មេញ
 បាក់ មានសក់ស្កូវ មានក្បាលឆក មានក្បាលទំពែក មានស្បែក
 ជ្រួញជ្រើវ មានខ្លួនសៅហ្មងដោយប្រជ្រុយក្នុងមនុស្សលោកទេឬ ?
 បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបព្រះយមរាជ
 សួរបុរសនោះ យ៉ាងនេះទៀតថា នៃបុរស កាលអ្នកឯងនោះដឹងក្តី
 ឡើងរហូតដល់ចាស់ តើមានគំនិតថា “អាត្មាអញឯងមានសេចក្តី
 គ្រាំគ្រាជាធម្មតា មិនកន្លងរូសេចក្តីគ្រាំគ្រាទៅបានឡើយ
 បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញធ្វើអំពើល្អដោយកាយ ដោយវាចា
 ដោយចិត្ត” ដូច្នោះដែរឬ ? បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា
 សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាច (នឹងគិតឃើញ)
 ទេ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គជាមនុស្សប្រមាទ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះយមរាជក៏ត្រាស់ពន្យល់បុរសនោះ
 យ៉ាងនេះថា ម្នាលបុរស ព្រោះតែសេចក្តីប្រមាទ បានជាអ្នកឯង

មិនធ្វើអំពើល្អ ដោយកាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត អើបុរស
 បើអ្នកឯងមានសេចក្តីប្រមាទយ៉ាងណា ពួកនិរយបាលនឹងធ្វើ
 (អ្នកឯង) យ៉ាងនោះវិញ ដ្បិតបាបកម្មរបស់អ្នកនោះ មិនមែន
 មាតាធ្វើឲ្យទេ មិនមែនបិតាធ្វើឲ្យទេ មិនមែនបងប្អូនប្រុសធ្វើឲ្យទេ
 មិនមែនបងប្អូនស្រីធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកមិត្តអាមាត្យធ្វើឲ្យទេ
 មិនមែនពួកញាតិសាលាហិតធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកសមណ-
 ព្រាហ្មណ៍ធ្វើឲ្យទេ មិនមែនទេវតាធ្វើឲ្យទេ ឯបាបកម្មនុ៎ះ គឺអ្នកឯង
 ធ្វើខ្លួនឯង អ្នកឯងនឹងត្រូវទទួលវិបាកនៃបាបកម្មនោះវិញ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះយមរាជសាកសួរ ដេញ-
 ដោល សួរឈ្មោះឈ្មី នូវទេវទូតទី ២ នឹងបុរសនោះរួចហើយ
 ទើបសាកសួរដេញដោល សួរឈ្មោះឈ្មី នូវទេវទូតទី ៣ ទៀតថា
 ម្នាលបុរសអ្នកឯងមិនបានឃើញនូវទេវទូតទី ៣ ដែលកើតប្រាកដ
 ក្នុងមនុស្សលោកទេឬ ? បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូម
 ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានឃើញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ព្រះយមរាជត្រឡប់សួរបុរសនោះ យ៉ាងនេះវិញថា
 នៃបុរស អ្នកឯងមិនបានឃើញនូវស្ត្រី ឬបុរស ដែលមានជម្ងឺ

ដល់នូវសេចក្តីលំបាក ឈឺធ្ងន់ កំពុងដេកត្រាំក្នុងទឹកម្ស្រុត និង
 លាមករបស់ខ្លួន លុះតែមានពួកជនដទៃគ្រាហ៍ ទើបក្រោករួច
 មានពួកជនដទៃគ្រាហ៍ទើបចូលមកបាន ក្នុងមនុស្សលោកទេឬ ?
 បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះយមរាជ សួរ
 បុរសនោះ យ៉ាងនេះទៀតថា នៃបុរស កាលអ្នកឯងនោះ ដឹងក្តី
 ឡើងរហូតដល់ចាស់ តើមានគំនិតថា “អាត្មាអញឯង មានជម្ងឺ
 ជាធម្មតា មិនកន្លងនូវជម្ងឺទៅបានឡើយ បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មា-
 អញ ធ្វើអំពើល្អដោយកាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត” ដូច្នោះ
 ដែរឬទេ ? បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះ-
 មេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាច (នឹងគិតឃើញ) ទេ សូមទ្រង់
 ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គជាមនុស្សប្រមាទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ព្រះយមរាជត្រាស់ពន្យល់បុរសនោះយ៉ាងនេះថា នៃបុរស
 ព្រោះតែសេចក្តីប្រមាទ បានជាអ្នកឯងមិនបានធ្វើអំពើល្អ ដោយ
 កាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត អើបុរស បើអ្នកឯងមានសេចក្តី
 ប្រមាទយ៉ាងណា ពួកនិរយបាលនឹងធ្វើ (អ្នកឯង) យ៉ាងនោះវិញ

ជឿតបាបកម្មរបស់អ្នកនោះ មិនមែនមាតាធ្វើឲ្យទេ មិនមែនបិតា
 ធ្វើឲ្យទេ មិនមែនបងប្អូនប្រុសធ្វើឲ្យទេ មិនមែនបងប្អូនស្រី
 ធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកមិត្តភាពភាពភ្នំធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកញាតិ
 សាលាហិតធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកសមណព្រាហ្មណ៍ធ្វើឲ្យទេ
 មិនមែនទេវតាធ្វើឲ្យទេ ឯបាបកម្មនេះ គឺអ្នកឯងធ្វើខ្លួនឯង អ្នកឯង
 នឹងត្រូវទទួលវិបាកនៃបាបកម្មនោះវិញ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះយមរាជសាកសួរ ដេញដោល
 សួរឈ្មោះឈ្មី នូវទេវទូតទី ៣ នឹងបុរសនោះរួចហើយ ទើប
 សាកសួរដេញដោល សួរឈ្មោះឈ្មី នូវទេវទូតទី ៤ ទៀតថា
 នៃបុរស អ្នកឯងមិនបានឃើញនូវទេវទូតទី ៤ ដែលកើតប្រាកដ
 ក្នុងមនុស្សលោកទេឬ ? បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូម
 ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានឃើញទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ទើបព្រះយមរាជ ត្រឡប់សួរបុរសនោះយ៉ាងនេះ
 វិញថា នៃបុរស ចុះអ្នកឯងបានឃើញនូវព្រះរាជាទាំងឡាយ
 កាលចាប់ចោរដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់បានហើយ ត្រាស់បង្គាប់ឲ្យ
 ធ្វើកម្មករណ៍ផ្សេងៗ គឺឲ្យវាយដោយរំពាត់ខ្លះ ឲ្យវាយដោយ

ផ្ដោតខ្លះ ឲ្យវាយដោយដំបងខ្លះ ឲ្យកាត់ដៃខ្លះ ឲ្យកាត់ជើងខ្លះ ឲ្យ
កាត់ទាំងដៃទាំងជើងខ្លះ ឲ្យកាត់ស្លឹកត្រចៀកខ្លះ ឲ្យកាត់ច្រមុះខ្លះ
ឲ្យកាត់ទាំងស្លឹកត្រចៀកទាំងច្រមុះខ្លះ ឲ្យធ្វើពិលន្តជាលិកកម្ម គឺ
អំពើដែលគេធ្វើឲ្យដួចជាឆ្នាំងដាក់ទឹកជ្រក់ខ្លះ ឲ្យធ្វើនូវសន្ទ-
មុណ្ឌិកកម្ម គឺអំពើដែលគេធ្វើក្បាលឲ្យរលីងដួចជាសំបកស័ន្ទខ្លះ
ឲ្យធ្វើនូវរាហុមុខកម្ម គឺអំពើដែលគេធ្វើមាត់ឲ្យដួចជាមាត់រាហុខ្លះ
ឲ្យធ្វើនូវជោតិមាលិកកម្ម គឺអំពើដែលគេធ្វើខ្លួនមនុស្សឲ្យដួចជា
ផ្កាក្វើងខ្លះ ឲ្យធ្វើហត្ថប្បជោតិកកម្ម គឺអំពើដែលគេដុតដៃខ្លះ ឲ្យ
ធ្វើនូវឯរកវត្តិកកម្ម គឺអំពើដែលគេធ្វើឲ្យដួចជាពន្លាត់ស្បែក
ពៅខ្លះ ឲ្យធ្វើនូវចីរកវាសិកកម្ម គឺអំពើដែលគេធ្វើឲ្យដួចជា
ស្បែកសំពត់សម្បកឈើខ្លះ ឲ្យធ្វើនូវឯណេយ្យកកម្ម គឺអំពើ
ដែលគេធ្វើឲ្យដួចជាជើងសត្វទ្រាយខ្លះ ឲ្យធ្វើនូវពលិសម័សិកកម្ម
គឺអំពើដែលគេថ្កក់មាត់ដោយកាង ឬសន្ទូចខ្លះ ឲ្យធ្វើនូវកហា-
បណកកម្ម គឺអំពើដែលគេធ្វើឲ្យខូចសរីរៈប្រមាណប៉ុនកហា-
បណៈមួយៗ ខ្លះ ឲ្យធ្វើខារាបតិច្ឆិកកម្ម គឺអំពើដែលគេយក
ទឹកផ្សាស្រោចខ្លះ ឲ្យធ្វើនូវបលីយបវត្តិកកម្ម គឺអំពើដែលគេធ្វើ

ឲ្យដូចជាបង្វិលជើងគុល ឬសសរគោលខ្លះ ឲ្យធ្វើនូវបលាស-
 បីឋកកម្ម គឺអំពើដែលធ្វើឲ្យដូចជាកណ្តាប់ចំបើងខ្លះ ឲ្យស្រោច
 ប្រេងដែលក្តៅខ្លះ ឲ្យភ្លៀងខ្លះ ឲ្យដេកផ្សារលើឈើអណ្តាតទាំង
 រស់ខ្លះ ឲ្យកាត់ក្បាលដោយដាវខ្លះ ដូច្នោះដែរឬទេ ? បុរសនោះ
 ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គបាន
 ឃើញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះយមរាជ សួរបុរសនោះ
 យ៉ាងនេះទៀតថា នៃបុរស កាលអ្នកឯងនោះ ដឹងក្តីឡើង រហូត
 ដល់ចាស់ តើមានគំនិតថា “បានឮថា អ្នកណា ធ្វើនូវបាបកម្ម
 ទាំងឡាយ អ្នកនោះ គេនឹងធ្វើកម្មករណ៍ផ្សេងៗ យ៉ាងនេះវិញ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះឯង នឹងបាច់និយាយថ្វីក្នុងបរលោក បើដូច្នោះ
 គួរតែអាត្មាអញធ្វើអំពើល្អ ដោយកាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត”
 ដូច្នោះដែរឬទេ ? បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់
 ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាច (នឹងគិតឃើញ) ទេ សូមទ្រង់
 ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គជាមនុស្សប្រមាទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ព្រះយមរាជ ក៏ត្រាស់ពន្យល់បុរសនោះ យ៉ាងនេះថា
 នៃបុរស ព្រោះតែសេចក្តីប្រមាទ បានជាអ្នកឯងមិនធ្វើអំពើល្អ

ដោយកាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត អើបុរស បើអ្នកឯងមាន
សេចក្តីប្រមាទយ៉ាងណា ពួកនិរយបាល នឹងធ្វើ(អ្នកឯង) យ៉ាង
នោះវិញ ដ្បិតបាបកម្មរបស់អ្នកឯងនុ៎ះ មិនមែនមាតាធ្វើឲ្យទេ
មិនមែនបិតាធ្វើឲ្យទេ មិនមែនបងប្អូនប្រុសធ្វើឲ្យទេ មិនមែន
បងប្អូនស្រីធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកមិត្តអាមាត្យធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួក
ញាតិសាលាហិតធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកសមណព្រាហ្មណ៍ធ្វើឲ្យទេ
មិនមែនទេវតាធ្វើឲ្យទេ ឯបាបកម្មនុ៎ះ គឺអ្នកឯងធ្វើខ្លួនឯង អ្នកឯង
នឹងត្រូវទទួលវិបាកនៃបាបកម្មនោះវិញ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះយមរាជសាកសួរដេញដោល
សួរឈ្មួចឈ្មី នូវទេវទូតទី ៤ នឹងបុរសនោះរួចហើយ ទើបសាក
សួរដេញដោល សួរឈ្មួចឈ្មី នូវទេវទូតទី ៥ ទៀតថា នៃ
បុរស អ្នកឯងមិនបានឃើញនូវទេវទូតទី ៥ ដែលកើតប្រាកដ
ក្នុងមនុស្សលោកទេឬ ? បុរសនោះក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូម
ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានឃើញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ព្រះយមរាជត្រឡប់សួរបុរសនោះ យ៉ាងនេះវិញថា
នៃបុរស អ្នកឯងមិនបានឃើញស្ត្រី ឬបុរសដែលស្លាប់អស់

មួយថ្ងៃ ឬស្លាប់អស់ពីរថ្ងៃ ឬក៏ស្លាប់អស់បីថ្ងៃ កំពុងហើមបោរ”
 មានសម្បុរខៀវដោយច្រើន មានខ្ទះហូរចេញតាមទ្វារផ្សេងៗ
 ទេឬ ? បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
 ប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះយមរាជ
 សួរបុរសនោះយ៉ាងនេះទៀតថា នៃបុរស កាលអ្នកឯងនោះដឹងក្តី
 ឡើងរហូតដល់ចាស់ តើមានគំនិតថា “អាត្មាអញឯង មាន
 សេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា មិនកន្លងសេចក្តីស្លាប់ទៅបានឡើយ បើ
 ដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញធ្វើអំពើល្អ ដោយកាយ ដោយវាចា
 ដោយចិត្ត” ដូច្នោះដែរឬទេ ? បុរសនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា
 សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាច (នឹងគិតឃើញ) ទេ
 សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គជាមនុស្សប្រមាទ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះយមរាជ ត្រាស់ពន្យល់បុរសនោះ យ៉ាងនេះថា
 នៃបុរស ព្រោះតែសេចក្តីប្រមាទ បានជាអ្នកឯងមិនធ្វើអំពើល្អ
 ដោយកាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត អើបុរស បើអ្នកឯងមាន
 សេចក្តីប្រមាទយ៉ាងណា ពួកនិរយបាលនឹងធ្វើ (អ្នកឯង) យ៉ាង
 នោះវិញ ដ្បិតបាបកម្មរបស់អ្នកឯងនោះ មិនមែនមាតាធ្វើឲ្យទេ

មិនមែនបិតាធ្វើឲ្យទេ មិនមែនបងប្អូនប្រុសធ្វើឲ្យទេ មិនមែន
 បងប្អូនស្រីធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកមិត្តភាពភ្នំធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួក
 ញាតិសាលាហិតធ្វើឲ្យទេ មិនមែនពួកសមណព្រាហ្មណ៍ធ្វើ
 ឲ្យទេ មិនមែនទេវតាធ្វើឲ្យទេ ឯបាបកម្មនេះ គឺអ្នកឯងធ្វើខ្លួនឯង
 អ្នកឯងនឹងត្រូវទទួលវិបាកនៃបាបកម្មនោះវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ លុះព្រះយមរាជសាកសួរដេញដោល សួរឈ្មោះចម្លើយ
 នូវទេវទូតទី ៥ នឹងបុរសនោះរួចហើយ ក៏ទ្រង់នៅស្ងៀម ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនិរយបាល ធ្វើនូវកម្មករណ៍
 ឈ្មោះបញ្ចពិធាន្ទន៍ (ចំណង់ប្រាំប្រការ) ចំពោះបុរសនោះ គឺផ្អែក
 (បុរសនោះ) ហើយបោះដែកគោលដីក្តៅត្រង់ដៃ (ខាងស្តាំ) ១
 បោះដែកគោលដីក្តៅ ត្រង់ដៃខាងឆ្វេង ១ បោះដែកគោលដីក្តៅ
 ត្រង់ជើងខាងស្តាំ ១ បោះដែកគោលដីក្តៅ ត្រង់ជើងខាងឆ្វេង ១
 បោះដែកគោលដីក្តៅ ចំកណ្តាលទ្រូង ១ បុរសនោះ ក៏រងទុក្ខ-
 វេទនា ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សា ក្នុងទីនោះ បើបាបកម្មមិនទាន់អស់ត្រឹម
 ណា ក៏មិនទាន់ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួកនិរយបាល ចាប់ផ្តើមបុរស

នោះរួចហើយ ទើបចាំដោយជើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 និរយបាល ចាប់បុរសនោះ យកជើងឡើងលើ យកក្បាលចុះ-
 ក្រោមហើយប្រាសដោយកាំបិតព្រា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកនិរយបាល ទើបបុរសនោះនឹងរថ ហើយបរទៅបរមកលើ
 ប្រីថពី ដែលភ្លើងកំពុងរេះ ក្តៅសព្វ ភ្លឺច្រាលរន្ទាល សន្ទោ-
 សន្ទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនិរយបាល ប្រើបុរសនោះ
 ឲ្យឡើងភ្នំ ឲ្យចុះអំពីភ្នំរើកភ្លើងដ៏ធំ ដែលកំពុងក្តៅសព្វ ភ្លឺច្រាល
 រន្ទាល សន្ទោសន្ទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនិរយបាល
 ចាប់បុរសនោះ យកជើងឡើងលើ យកក្បាលចុះក្រោម ហើយ
 ទម្លាក់ទៅក្នុងខ្លះទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងរេះក្តៅសព្វ ភ្លឺ
 ច្រាលរន្ទាល សន្ទោសន្ទៅ ។ បុរសនោះ ក៏រេះនឹងកំសួលពពុះ
 ក្នុងខ្លះទង់ដែងនោះ ។ កាលបុរសនោះ រេះនឹងកំសួលពពុះក្នុង
 ខ្លះទង់ដែងនោះ ជួនកាលអណ្តែតឡើងលើម្តង ជួនកាលលិចចុះ
 ក្រោមម្តង ជួនកាលអណ្តែតទៅទទឹងម្តង ។ បុរសនោះ រងទុក្ខ-
 វេទនា ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សា ក្នុងខ្លះទង់ដែងនោះ បើបាបកម្មមិនទាន់
 អស់ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនិរយបាល ក៏បោះបុរសនោះ ទៅ
ក្នុងមហានរក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហានរកនោះសោត
មានជ្រុងបួន មានទ្វារបួន បែងចែកដោយចំណែកៗ មាន
រយដៃកព័ទ្ធព័ទ្ធជុំវិញ គ្របដោយគម្របដែក ។ ផ្ទៃផែនដី
ខាងក្រោមនៃមហានរកនោះ សុទ្ធតែដែក មានភ្លើងរេះ
ច្រាលរន្ធលា ផ្សាយទៅបានមួយរយយោជន៍ជុំវិញ តាំងនៅ
សព្វៗ កាល ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហានរកនោះឯង មានអណ្តាតភ្លើង
រេះឡើងអំពីជញ្ជាំងខាងកើត ឆាប់ដល់ជញ្ជាំងខាងលិច ។
អណ្តាតភ្លើងរេះឡើងអំពីជញ្ជាំងខាងលិច ឆាប់ដល់ជញ្ជាំង
ខាងកើត ។ អណ្តាតភ្លើងរេះឡើងអំពីជញ្ជាំងខាងជើង ឆាប់ដល់
ជញ្ជាំងខាងត្បូង ។ អណ្តាតភ្លើងរេះឡើងអំពីជញ្ជាំងខាងត្បូង
ឆាប់ដល់ជញ្ជាំងខាងជើង ។ អណ្តាតភ្លើងរេះឡើងអំពីខាងក្រោម
ឆាប់ដល់ខាងលើ អណ្តាតភ្លើងរេះឡើងអំពីខាងលើ ឆាប់ដល់
ខាងក្រោម ។ បុរសនោះ ក៏រងទុក្ខវេទនា ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សាក្នុង

មហានរកនោះ បើបាបកម្មមិនទាន់អស់ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់ស្លាប់
ត្រឹមនោះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះកន្លងកាលវែងឆ្ងាយទៅម្តងៗ
មានសម័យដែលពួកនិរយបាល បើកទ្វារខាងកើតនៃមហានរក
នោះ ។ បុរសនោះ ក៏ស្ទុះដីរហ័សទៅត្រង់ទ្វារនោះ ។ កាលដែល
បុរសនោះ ស្ទុះទៅដោយសន្ទុះដីរហ័ស ភ្លើងដីនេះស្បែកក្រៅផង
នេះស្បែកក្នុងផង នេះសាច់ផង នេះសរសៃផង នេះឆ្អឹងផង
ហុយផ្សែងទ្រលោមឡើង កាលលើកជើងឡើងរត់ទៅ ភ្លើងក៏នៅ
តែរនះដូច្នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបុរសនោះតាំងនៅ
(ក្នុងទីនោះ) ជាច្រើនឆ្នាំ ទ្វារនោះក៏និរយបាល បិទទៅវិញ ។
បុរសនោះ រងទុក្ខវេទនាក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សាក្នុងមហានរកនោះ បើ
បាបកម្មមិនទាន់អស់ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះកន្លងកាលវែងឆ្ងាយទៅម្តងៗ
មានសម័យដែលពួកនិរយបាល បើកទ្វារខាងលិចនៃអវិចិមហា-
នរកនោះ ។ បេប បើកទ្វារខាងជើង ។ បេប បើកទ្វារខាងត្បូង ។

បុរសនោះ ក៏ស្ទុះដោយសន្ទុះដ៏រហ័ស ទៅត្រង់ទ្វារនោះ ។ កាល
 បុរសនោះស្ទុះទៅ ដោយសន្ទុះដ៏រហ័ស ភ្លើងក៏រេះស្បែកក្រៅផង
 រេះស្បែកក្នុងផង រេះសាច់ផង រេះសរសៃផង រេះឆ្អឹងផង
 ហុយផ្សែងទ្រលោមឡើង កាលលើកជើងឡើងរត់ទៅ ភ្លើងក៏នៅ
 តែរេះ ប្រាកដដូច្នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបុរសនោះ
 តាំងនៅ(ក្នុងទីនោះ) ជាច្រើនឆ្នាំ ទ្វារនោះក៏និរយបាលបិទទៅវិញ។
 បុរសនោះ រងទុក្ខវេទនា ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សកក្នុងមហានរកនោះ
 បើបាបកម្មមិនទាន់អស់ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះកន្លងកាលវែងឆ្ងាយទៅម្តងៗ
 មានសម័យដែលពួកនិរយបាល បើកទ្វារខាងកើតនៃមហានរក
 នោះ ។ បុរសនោះ ក៏ស្ទុះទៅដោយសន្ទុះដ៏រហ័ស ទៅត្រង់ទ្វារ
 នោះ ។ កាលបុរសនោះស្ទុះដោយសន្ទុះដ៏រហ័ស ភ្លើងក៏រេះ
 ស្បែកក្រៅផង រេះស្បែកក្នុងផង រេះសាច់ផង រេះសរសៃផង
 រេះឆ្អឹងផង ហុយផ្សែងទ្រលោមឡើង កាលលើកជើងឡើងរត់ទៅ
 ភ្លើងក៏នៅតែរេះប្រាកដដូច្នោះឯង ។ បុរសនោះ ក៏ស្ទុះចេញទៅ

តាមទ្វារនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានគូបនរក (នរកពេញ
ហៀរដោយលាមក)ដ៏ធំ តាំងនៅបន្ទាប់គ្នានឹងមហានរកនោះឯង ។
បុរសនោះធ្លាក់ទៅក្នុងគូបនរកនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
គូបនរកនោះសោត មានសត្វទាំងឡាយមាត់ស្រួចដូចមូល កកេរ
ស្បែកក្រៅ លុះកកេរស្បែកក្រៅហើយ កកេរស្បែកក្នុង លុះ
កកេរស្បែកក្នុងហើយ កកេរសាច់ លុះកកេរសាច់ហើយ កកេរ
សរសៃ លុះកកេរសរសៃហើយ កកេរឆ្អឹង លុះកកេរឆ្អឹងហើយ
ទើបខាំស៊ីខ្លួនឆ្អឹង ។ បុរសនោះ រងទុក្ខវេទនា ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សា
ក្នុងគូបនរកនោះ បើបាបកម្មមិនទាន់អស់ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់
ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានកុក្កលនរក (នរកពេញហៀរ
ដោយជេះក្តៅ)ដ៏ធំ តាំងនៅបន្ទាប់គ្នានឹងគូបនរកនោះឯង ។ បុរស
នោះ ធ្លាក់ទៅក្នុងកុក្កលនរកនោះ ។ បុរសនោះ រងទុក្ខវេទនា
ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សាក្នុងកុក្កលនរកនោះ បើបាបកម្មមិនទាន់អស់
ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានព្រៃកាដ៏ធំ ខ្ពស់ត្រដួចឡើង

មួយយោជន៍ មានបន្ទា ១៦ ធ្នាប់ ភ្លើងឆេះក្តៅសព្វ ភ្នំប្រាល
រន្ទាល សន្ទោសន្ទៅ តាំងនៅបន្ទាប់គ្នានឹងកុកុលនរកនោះឯង ។
ពួកនិរយបាល ក៏ប្រើបុរសនោះឲ្យឡើងឲ្យចុះអំពីព្រែកនោះ ។
បុរសនោះ រងទុក្ខវេទនា ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សាលើដើមរកានោះ បើ
បាបកម្ម មិនទាន់អស់ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានព្រៃស្មៅសសិតធំ តាំងនៅបន្ទាប់
គ្នានឹងព្រែកនោះឯង ។ បុរសនោះ ចូលទៅក្នុងព្រៃស្មៅសសិត
នោះ ។ ខ្យល់បក់ស្លឹកសសិតនោះ មកកាត់ដៃ កាត់ជើង កាត់
ទាំងដៃទាំងជើង កាត់ស្លឹកត្រចៀក កាត់ច្រមុះ កាត់ទាំងស្លឹក-
ត្រចៀកទាំងច្រមុះ (របស់បុរសនោះ) ។ បុរសនោះ រងទុក្ខវេទនា
ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សាក្នុងព្រៃសសិតនោះ បើបាបកម្មមិនទាន់អស់
ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានស្ទឹងទឹកផ្សាដ៏ធំ តាំងនៅបន្ទាប់គ្នា
នឹងព្រៃសសិតនោះឯង ។ បុរសនោះ ក៏ធ្លាក់ទៅក្នុងស្ទឹងនោះ ។
បុរសនោះ ជួនកាលអណ្តែតបណ្តោយខ្សែទឹក ជួនកាលអណ្តែត
ច្រាសខ្សែទឹក ជួនកាលអណ្តែតទាំងបណ្តោយទាំងច្រាសខ្សែទឹក

ក្នុងស្នឹងនោះ ។ បុរសនោះ រងទុក្ខវេទនា ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សា
ក្នុងស្នឹងនោះ បើបាបកម្មនោះ មិនទាន់អស់ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់
ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនិរយបាល យកសន្ទុះ ស្ទុះ
បុរសនោះវាត់ឡើង ដាក់មកលើគោក ហើយសួរយ៉ាងនេះថា
នៃបុរស អ្នកឯងប្រាថ្នាអ្វី ។ បុរសនោះ ឆ្លើយយ៉ាងនេះថា បពិត្រ
លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំឃ្លានបាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
និរយបាល ក៏យកកង្វែរដែកដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងរេះសព្វ ភ្លឺ
ច្រាលរន្ធល សន្លោសន្លៅ មកបើកមាត់បុរសនោះ ហើយញាត់
នូវដុំទង់ដែងដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងរេះសព្វ ភ្លឺច្រាលរន្ធល
សន្លោសន្លៅ ទៅក្នុងមាត់ ។ ដុំទង់ដែងនោះ ក៏រេះបបួរមាត់
រេះមាត់ រេះបំពង់ក រេះពោះ នាំយកទាំងពោះរៀនធំ ទាំង
ពោះរៀនតូច របស់បុរសនោះ ចេញមកក្រោម ។ បុរសនោះ
រងទុក្ខវេទនា ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សាក្នុងនរកនោះ បើបាបកម្មនោះ
មិនទាន់អស់ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនិរយបាល សួរបុរសនោះ យ៉ាង
 នេះទៀតថា នៃបុរស អ្នកឯងប្រាថ្នាអ្វី ? បុរសនោះ ឆ្លើយ
 យ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំស្រេកទឹក ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកនិរយបាល យកកង្វើរដែកដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុង
 រេះសព្វ ភ្លឺច្រាលរន្ទាល សន្ទោសន្ទៅ មកបើកមាត់បុរសនោះ
 ហើយបង្អួកទឹកទង់ដែងដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងរេះសព្វ ភ្លឺច្រាល
 រន្ទាល សន្ទោសន្ទៅ ទៅក្នុងមាត់ ។ ទឹកទង់ដែងនោះ ក៏រេះបបូរ
 មាត់ រេះមាត់ រេះបំពង់ក រេះពោះ នាំយកទាំងពោះរៀនធំ
 ទាំងពោះរៀនតូច របស់បុរសនោះចេញមកខាងក្រោម ។ បុរស
 នោះ រងទុក្ខវេទនា ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សាក្នុងនរកនោះ បើបាបកម្មនោះ
 មិនទាន់អស់ត្រឹមណា ក៏មិនទាន់ស្លាប់ត្រឹមនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកនិរយបាល បោះទំលាក់បុរសនោះ ទៅក្នុង
 មហានរកវិញ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងរ៉ាវ ធ្លាប់មានមកហើយថា
 ព្រះយមរាជ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា បានឮថា សត្វទាំងឡាយ

ណា ធ្វើបាបកម្មក្នុងលោក សត្វទាំងនោះឯង រមែងត្រូវគេធ្វើ
កម្មករណ៍ផ្សេងៗ មានសភាពយ៉ាងនេះ ឪហ្មី អាត្មាអញ សូម
ឲ្យបានអត្តភាពជាមនុស្ស ឲ្យទាន់ព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
ត្រាស់ឡើងក្នុងលោក សូមឲ្យអាត្មាអញ ចូលទៅអង្គុយជិត
ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ បើព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់
សម្តែងធម៌ប្រោសអាត្មាអញ សូមឲ្យអាត្មាអញយល់ច្បាស់នូវ
ធម៌របស់ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯ
តថាគតមិនមែនបានស្តាប់រឿងនោះឯង អំពីសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍
ដទៃណាមួយ ហើយ (នាំមក) សម្តែងទេ តាមដែលពិតនោះ
តថាគតសម្តែងរឿងដែលតថាគតដឹងខ្លួនឯង ឃើញខ្លួនឯង យល់
ខ្លួនឯង តែមួយយ៉ាង ។

លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ព្រះសូត្រនេះចប់ហើយ
លុះព្រះសុគត ទ្រង់ត្រាស់ព្រះសូត្រនេះចប់ហើយ ទើបព្រះ-
សាស្តា ទ្រង់ត្រាស់និពន្ធភាពនេះតទៅថា ៖

មាណពទាំងឡាយណា ដែលយមរាជ ជាសំភៀនដោយ
ទេវទូតទាំងឡាយហើយ ក៏នៅតែប្រមាទ មាណពទាំងនោះ

ឯង ជាអ្នកបាននូវកាយដ៏ថោកទាប រមែងសោកសៅ
អស់កាលយូរអង្វែង ចំណែកមាណពណ៌ ក្នុងលោកនេះ
ជាសប្បុរស មានសន្តានស្ងប់រម្ងាប់ ដែលយមរាជ
ជាសំត្រឿនដោយទេវទូតទាំងឡាយហើយ តែងមិនប្រមាទ
ក្នុងអរិយធម៌ ក្នុងកាលណាឡើយ រមែងឃើញនូវភ័យ
ក្នុងឧបាទាន ជាហេតុកើតឡើងនៃជាតិនិងមរណៈ តែងចុះ
ចិត្តស៊ប់ក្នុងព្រះនិព្វាន ជាធម្មជាតិអស់ទៅនៃជាតិ និង
មរណៈ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ មាណពនោះឯង ជាអ្នកដល់
នូវទីដ៏ក្សេម មានសេចក្តីសុខ រលត់កិលេស ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
ជាអ្នកកន្លងផុតនូវពៀរ និងភ័យទាំងពួង បានឆ្លងផុតនូវទុក្ខ
ទាំងពួង ។

ចប់ ទេវទូតសូត្រ ទី១០ ។
(ចាក សុត្តន្តបិដក លេខ ២៧)

អង្គការវេទវិទូកស្សត្រ

ក្នុងអង្គការ មនោរម្យបុរណី លោកពន្យល់ទុកថា ៖

បទថា ទេវទ្ធតានិ បានដល់ ទេវទូតទាំងឡាយ។ ក៏ក្នុង

បទថា ទេវទ្ធតានិ នេះ មានអត្ថន័យរបស់ពាក្យដូចតទៅនេះ ៖

មច្ចុឈ្មោះថា ទេវៈ, ទូតរបស់ទេវៈនោះ ឈ្មោះថា ទេវទូត អធិប្បាយថា អ្នកចាស់ អ្នកឈឺ និងអ្នកស្លាប់ ហៅថា ទេវទូត ព្រោះដូចជាជាសំឡេងថា "ឥទានិ តេ មច្ចុសមិបំ គន្តតំ : ឥឡូវនេះ លោកកំពុងចូលទៅជិតសេចក្តីស្លាប់" ដោយសំដៅយកនឹងឲ្យកើតសេចក្តីសង្វេគ ។

មួយទៀត ឈ្មោះថា ទេវទូត ព្រោះសំដៅសេចក្តីថា ជាទូតដូចជាទេវតាខ្លះ ។ អធិប្បាយថា កាលទេវតាប្រដាប់តាក់តែងហើយ ឈរនិយាយនៅក្នុងអាកាសថា "ត្វំ អសុក- ទិវសេ មរិស្សសិ : លោកនឹងស្លាប់ក្នុងថ្ងៃឯណោះ" ពាក្យ និយាយរបស់ទេវតានោះអ្នកត្រូវជឿយ៉ាងណា សូម្បីអ្នកចាស់ អ្នកឈឺ និងអ្នកស្លាប់ ក៏ដូច្នោះដែរ កាលប្រាកដក៏ដូចជាជាសំឡេងថា សូម្បីលោកក៏មានយ៉ាងនេះជាធម្មតា ក៏ពាក្យនិយាយ នោះ របស់អ្នកចាស់ អ្នកឈឺ និងអ្នកស្លាប់ទាំងនោះ ក៏ដូចជា

ពាក្យព្យាករណ៍របស់ទេវតា ព្រោះមិនផ្លាស់ក្លូរទៅជាយ៉ាងដទៃ
ឡើយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបឈ្មោះថា ទេវទូត ព្រោះជាទូត
ដូចជាទេវតា ។

ម្យ៉ាងទៀត ឈ្មោះថា ជាទេវទូត ព្រោះជាទូតរបស់
វិសុទ្ធិទេវៈ ក៏បាន, អធិប្បាយថា ព្រះពោធិសត្វគ្រប់អង្គឃើញ
អ្នកចាស់ អ្នកឈឺ អ្នកស្លាប់ និងអ្នកបួសប៉ុណ្ណោះ ក៏ដល់
សេចក្តីសង្ខេប ហើយចេញបួស ។ អ្នកចាស់ អ្នក-
ស្លាប់ និងអ្នកបួស ឈ្មោះថា ទេវទូត ព្រោះជាទូតរបស់
វិសុទ្ធិទេវៈទាំងឡាយខ្លះ ដូចពណ៌នាមកនេះ ។ តែក្នុងសូត្រនេះ
លោកពោលថា នេវទ្ធតានិ ព្រោះលិង្គវិបល្លាស ។

សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ផ្តើម
ពាក្យថា កាយេន ទុច្ឆរិតំ (ទុច្ឆរិតដោយកាយ) ជាដើមទុក ?

ឆ្លើយថា ដើម្បីទ្រង់សម្តែងដល់កម្មរបស់អ្នកចូលដល់
ឋានៈ ដែលជាហេតុ (ឲ្យយមរាជ) នាំសួរដល់ឋានៈរបស់
ទេវទូតទាំងឡាយ ។ ពិតមែន សត្វនេះ រមែងកើតក្នុងនរក
ដោយកម្មនេះ ។ យមរាជ រមែងសាកសួរទេវទូតទាំងឡាយ ។
បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា កាយេន ទុច្ឆរិតំ ចរតិ សេចក្តី

ថា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ៣ យ៉ាង តាមកាយទ្វារ ។ បទថា វាងាយ
សេចក្តីថា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ៤ យ៉ាង តាមវចីទ្វារ ។ បទថា
មនសា សេចក្តីថា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ៣ យ៉ាង តាមមនោទ្វារ ។

ក្នុងអង្គកថា បបញ្ចសូទនី ពន្យល់ថា ៖

បទថា និរយំ ឧបបន្នា (កើតក្នុងកំណើតនរក) សេចក្តី
ថា ក្នុងគ្រាខ្លះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ញ៉ាំងទេសនាតាំងពីនរក ឲ្យ
ចប់ស្រេចដោយទេវលោក ។ គ្រាខ្លះតាំងពីទេវលោក ទ្រង់ឲ្យ
ចប់ស្រេចដោយនរក ។ បើព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងត្រាស់សួគ៌សម្បត្តិ
ឲ្យពិស្តារ ព្រះអង្គត្រាស់ដល់សេចក្តីទុកក្នុងនរក ដោយឯកទេស
(គឺតិចតួច) ទុកក្នុងកំណើតសត្វតិរច្ឆាន ទុកក្នុងបិត្តិវិស័យ ត្រាស់
ដល់សម្បត្តិក្នុងមនុស្សលោក ដោយឯកទេស ។ បើថា ប្រាថ្នា
នឹងត្រាស់ទុកក្នុងនរកឲ្យពិស្តារ រមែងត្រាស់ដល់សម្បត្តិក្នុង
ទេវលោក មនុស្សលោក និងទុកក្នុងកំណើតសត្វតិរច្ឆាន និង
បិត្តិវិស័យ ដោយឯកទេស, ព្រះអង្គញ៉ាំងទុកក្នុងនរកឲ្យពិស្តារ,
ក្នុងព្រះសូត្រនេះ ព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងទ្រង់ញ៉ាំងទុកក្នុងនរកឲ្យពិស្តារ
ព្រោះដូច្នោះ ទ្រង់ទេសនាតាំងពីទេវលោក ឲ្យចប់ស្រេច

ដោយនរក ដើម្បីនឹងត្រាស់ដល់សម្បត្តិក្នុងទេវលោក មនុស្ស-
លោក និងទុក្ខក្នុងកំណើតសត្វតិរច្ឆាន និងក្នុងបិត្តិវិស័យ ដោយ
ឯកទេស ហើយត្រាស់ដល់ទុក្ខក្នុងនរក ដោយពិស្តារ, ទើប
ត្រាស់ពាក្យជាដើមថា តមេធំ ភិក្ខុវេ និរយចាលា (ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនិរយបាល) ។

ក្នុងបទនោះ ព្រះថេរៈពួកខ្លះពោលថា ឈ្មោះថា នាយ
និរយបាល មិនមានទេ កម្មប៉ុណ្ណោះ រមែងបង្កើតហេតុ ដូច
រូបយន្ត ។ កម្មនោះ ត្រូវបដិសេធទុកក្នុងអភិធម្ម ដោយន័យ
ជាដើមថា “អើ និរយបាលក្នុងនរកមាន និងហេតុនៃកម្ម
ក៏មាន” ។ ឧបមាថា ក្នុងមនុស្សលោក មានអ្នកដាក់ទោស
ដោយកម្មករណ៍ យ៉ាងណា នាយនិរយបាលក៏មាននៅក្នុងនរក
ដូច្នោះ ។

បទថា យមស្ស រញ្ជោ (ព្រះយមរាជ) បានដល់ ព្រះ-
រាជាវេមាទិកប្រេត ឈ្មោះថា យមរាជ, ក្នុងវេលាខ្លះ សោយ
សម្បត្តិ គឺមានដើមកប្បព្រឹក្សជាទិព្វ ឧទ្យានជាទិព្វ អ្នករាបា
ជាទិព្វ សម្បត្តិទិព្វ ក្នុងវិមានទិព្វ, ក្នុងវេលាខ្លះ ជាព្រះរាជាអ្នក
ទ្រង់ធម៌ សោយផលកម្ម ។ ស្តេចយមរាជមិនមែនមានតែ ១

អង្គទេ, តែមាន ៤ អង្គ ក្នុងទ្វារទាំង ៤ ។ បទថា នាទូសំ (មិន បានឃើញទេ) សេចក្តីថា លោកសំដោយកន្លះភាពមិនមាននៃ ទេវទូត ដែលអ្នកណាមួយ ត្រូវគេបញ្ជូនទៅក្នុងសំណាក់របស់ ខ្លួន ទើបពោលយ៉ាងនេះ ។ គ្រានោះយមរាជ ដឹងថា អ្នកនេះ មិនអាចកំណត់សេចក្តីនៃកាសិត ប្រាថ្នានឹងឲ្យគេកំណត់ ទើប ពោលពាក្យថា អម្ពោ ។

បទថា ជាតិធម្មោ (មានជាតិជាធម្មតា) គឺមានការកើត ជាសភាព មិនផុតពីការកើតទៅបាន ឈ្មោះថា ជាតិ រមែង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងក្នុងរបស់យើង ។ សូម្បីក្នុងបទជាដើមថា បរតោ ជរាធម្មោ ក៏មានន័យនេះដូចគ្នា ។

ទេវទូត ទី១

ក្នុងបទថា បឋមំ ទេវទូតំ សមនុយុត្តិភូតា (សាក សួរដេញដោលនូវទេវទូតទី១) សេចក្តីថា ក្មេងខ្ចី រមែងពោល យ៉ាងនេះ ដោយសេចក្តីថា អ្នកដ៏ចម្រើន ចូរមើលយើង សូម្បី យើងក៏មានដែនដីដឹង ដូចជាពួកលោក តែយើងដេកនៅក្នុងមូត្រ និងលាមករបស់ខ្លួន មិនអាចដើម្បីនឹងក្រោកឡើងដូចទឹកតាម

ធម្មតារបស់ខ្លួនបាន យើងជាអ្នកមានកាយស្មោកគ្រោកហើយ
 មិនអាចដើម្បីនឹងប្រាប់ថា អ្នកទាំងឡាយចូរដួតទឹកឲ្យយើង,
 យើងប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះមិនផុតពីការកើត ។ តាមពិតទៅ មិន
 មែនតែយើងប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីលោកទាំងឡាយក៏មិនផុតពីការ
 កើត ។ ការកើតនឹងមកដល់សូម្បីដល់លោកទាំងឡាយ ដូច
 យើង លោកចូរធ្វើសេចក្តីល្អទុកតាំងពីមុនកើតនោះ ដោយប្រការ
 ដូច្នោះ ។ ព្រោះហេតុនោះឯង ក្មេងខ្ចីនោះ ឈ្មោះថា ទេវទូត ។
 តែសេចក្តីនៃពាក្យ គឺលោកពោលទុកហើយក្នុងមយទេវសូត្រ។

ទេវទូត ទី២

សូម្បីក្នុងបទថា ទុតិយំ ទេវទូតំ (ទេវទូតទី២) នេះ
 សេចក្តីថា សត្វចាស់ជរា ឈ្មោះថា រមែងពោលយ៉ាងនេះ
 ដោយសេចក្តីថា អ្នកដ៏ចម្រើន ពួកលោកចូរមើល សូម្បីយើង
 ក៏ធ្លាប់ជាកំលោះ បរិបូណ៌ដោយកម្លាំងជើង កម្លាំងដៃ និង
 រហ័សរហួន ដូចលោក ការដល់ព្រមដោយកម្លាំង និងសេចក្តី
 រហ័សរហួនទាំងនោះ របស់យើងនោះ សូន្យអស់ទៅហើយ
 សូម្បីដៃនិងជើងរបស់យើងមាន ក៏ធ្វើកិច្ចដោយដៃនិងជើង មិន

បាន, យើងប្រាកដដូចនេះ ព្រោះមិនផុតពីជរា ។ តាមពិតទៅ មិនមែនតែយើងប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីលោកទាំងឡាយ ក៏មិនរួច ផុតទៅពីជរាដែរ ភាពជរានឹងមកដល់លោកទាំងឡាយដូចយើង ដែរ លោកទាំងឡាយ ចូរធ្វើសេចក្តីល្អទុកមុនអំពីការជរានោះ នឹងមកដល់ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ព្រោះហេតុនោះឯង សត្វ ចាស់ជរានោះ ឈ្មោះថា ទេវទូត ។

ទេវទូត ទី៣

សូម្បីក្នុងបទថា តតិយំ ទេវទូតំ (ទេវទូតទី៣) នេះ សេចក្តីថា សត្វអ្នកឈឺ ឈ្មោះថា រមែងពោលយ៉ាងនេះ ដោយ សេចក្តីថា អ្នកដ៏ចម្រើនពួកលោកចូរមើល សូម្បីយើងក៏ជាអ្នក មិនមានរោគដូចលោក យើងនោះឥឡូវនេះ ត្រូវព្យាធិគ្របសង្កត់ ដេកត្រាំនៅក្នុងទឹកមូត្រ និងលាមករបស់ខ្លួន មិនអាចដើម្បីនឹង ក្រោកឡើងបាន សូម្បីដែនិងជើងរបស់យើងមាន ធ្វើកិច្ចដោយ ដែនិងជើងមិនបានឡើយ យើងប្រាកដដូចនោះ ព្រោះមិនផុតពី ព្យាធិ ។ តាមពិតទៅ មិនមែនតែយើងប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីលោក ទាំងឡាយក៏មិនរួចផុតពីព្យាធិ ។ ព្យាធិនឹងមកដល់យើងយ៉ាង ណា ព្យាធិនឹងមកដល់លោកទាំងឡាយយ៉ាងនោះ, លោកចូរធ្វើ

សេចក្តីល្អទុកមុនអំពីព្យាធិនឹងមកដល់ ដោយប្រការដូច្នោះ ។
ព្រោះហេតុនោះ សត្វអ្នកឈឺនោះ ឈ្មោះថា ទេវទូត ។

ទេវទូត ទី៤

ក៏ក្នុងបទថា ចតុត្ថំ ទេវទូតំ (ទេវទូតទី៤) នេះ កម្ម-
ករណ៍ ឬអ្នកដាក់ទោស ឈ្មោះថា ទេវទូត ។ ក្នុងពីរបទនោះ
ក្នុងចំណែកកម្មករណ៍ កម្មករណ៍ ៣២ មុន រមែងពោលយ៉ាង
នេះ ដោយអត្ថថា ពួកយើងកាលកើត រមែងមិនកើតក្នុងដើម
ឈើ ឬក្នុងថ្មទេ គឺរមែងកើតក្នុងសរីរៈរបស់បុគ្គលដូចជាលោក
ដោយប្រការដូច្នោះ លោកចូរធ្វើសេចក្តីល្អទុកមុនយើងកើត
ព្រោះហេតុនោះ កម្មករណ៍ទាំងនោះ ទើបឈ្មោះថា ទេវទូត ។

សូម្បីអ្នកដាក់ទោស រមែងពោលយ៉ាងនេះ ដោយអត្ថថា
ពួកយើងកាលនឹងដាក់កម្មករណ៍ ៣២ យ៉ាង មិនបានដាក់ក្នុង
ដើមឈើជាដើមទេ រមែងដាក់ក្នុងសត្វដូចពួកលោកនុ៎ះឯង ។
ដោយប្រការដូច្នោះ ពួកលោកចូរធ្វើសេចក្តីល្អមុនដែលយើងនឹង
ដាក់ទោស ។ ព្រោះហេតុនោះ សូម្បីអ្នកដាក់ទោសទាំងនោះ
ឈ្មោះថា ទេវទូត ។

ទេវទូត ទី៥

ក្នុងបទថា បញ្ចមំ ទេវទូតំ (ទេវទូតទី៥) នេះ សេចក្តី ថា សត្វអ្នកស្លាប់ហើយ រមែងពោលយ៉ាងនេះ ដោយអត្តថា អ្នកដ៏ចម្រើន ពួកលោកចូរមើលយើងដែលគេទុកចោលក្នុងព្រៃ ជាទីចោលសាកសព ដល់នូវភាពកំពុងហើមប៉ោងជាដើម យើង ប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះមិនផុតពីសេចក្តីស្លាប់ ។ តាមពិតទៅ មិន មែនតែយើងប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីពួកលោកក៏មិនផុតពីសេចក្តីស្លាប់ ដូចគ្នាដែរ សេចក្តីស្លាប់នឹងមកដល់លោកទាំងឡាយដូចយើងដែរ ព្រោះហេតុនោះ ពួកលោកចូរធ្វើសេចក្តីល្អទុកមុនសេចក្តីស្លាប់ នោះនឹងមកដល់ ។ ព្រោះដូច្នោះ សត្វអ្នកស្លាប់នោះ ឈ្មោះថា ទេវទូត ។

អ្នកត្រូវសាកសួរទេវទូត

សួរថា សត្វណាដែលគួរបានសួរដេញដោលអំពីទេវទូត នេះ សត្វណាដែលមិនគួរបានសួរដេញដោល ។ ឆ្លើយថា សត្វ ណាធ្វើបាបកម្មច្រើន សត្វនោះ ទៅកើតក្នុងនរកតែម្តង ។ សត្វ ណាធ្វើបាបកម្មតិចតួច សត្វនោះ រមែងបាន (ការសាកសួរ ដេញដោលទេវទូត) ។ រឿងនេះ ដូចគ្នានឹងរាជបុរសដែលចាប់

ចោរបាន ព្រមទាំងទ្រព្យជាតិស្តុតាង ហើយយកមកដាក់ទោស តែម្តង មិនបាច់វិនិច្ឆ័យ (ជំនុំជំរះ) ។ ចំណែកចោរណា ដែល ចាប់បានល្មមនឹងដេញដោលសាកសួរ ក៏យកទៅកាន់សាលា វិនិច្ឆ័យ ឲ្យសាកសួរមើលសិន ក៏ដូច្នោះ ។ ពិតមែន អ្នកមាន បាបកម្មតិចតួច ចួនកាលរលឹកបានតាមធម្មតារបស់ខ្លួនឯង ចួនកាលទាល់តែគេរំលឹក ក៏រលឹកបាន ។ ក្នុងសេចក្តីនោះ មាន ទមិឡ ឈ្មោះទីយជយន្ត រលឹកបានតាមធម្មតារបស់ខ្លួន ។

បានឮថា ទមិឡនោះ យកសំពត់ពណ៌ក្រហម បូជា អាកាសចេតិយ ក្នុងសុមនគីរិវិហារ ។ គ្រានោះ គេកើតជិត ឧស្សទេវក បានឮសំឡេងអណ្តាតភ្លើង រលឹកដល់សំពត់ដែល ខ្លួនបូជាទុក ។ គេទើបទៅកើតក្នុងស្នូតិ ។

ម្នាក់ទៀត ថ្វាយសំពត់សាដកសាច់រលោង (ខលិសា- ដកំ) ដល់ភិក្ខុកំលោះដែលជាបុត្រ ដាក់ទៀបជើង ។ ក្នុងវេលា ជិតស្លាប់ គេកាន់យកនិមិត្តក្នុងសំឡេងថា បដៈ បដៈ សូម្បី គេកើតជិតឧស្សទេវក ក៏រលឹកដល់សំពត់នោះ ព្រោះសំឡេង អណ្តាតភ្លើង ទើបទៅកើតក្នុងស្នូតិ ។ គេរលឹកដល់កុសល- កម្មតាមធម្មតារបស់ខ្លួនមុនយ៉ាងនេះ ទើបកើតក្នុងស្នូតិ ។

តែកាលរលឹកតាមធម្មតារបស់ខ្លួនឯងមិនបាន ទើបសួរ
 ទេវទូតទាំង ៥ ។ ក្នុងទេវទូតទាំង ៥ នោះ អ្នកខ្លះរលឹកបាន
 ដោយទេវទូតទីមួយ ។ អ្នកខ្លះរលឹកបានដោយទេវទូតទីពីរ
 ជាដើម ។ ចំណែកអ្នកណា រមែងរលឹកមិនបានដោយទេវទូត
 ទាំង ៥ ស្តេចយមរាជ ឲ្យអ្នកនោះរលឹកបានឯង ។ បានឮថា
 អាមាត្យម្នាក់ បូជាមហាចេតិយដោយក្អមផ្កាម្លិះ បានឲ្យចំណែក
 បុណ្យដល់ស្តេចយមរាជ ។ នាយនិរយបាល នាំអាមាត្យនោះ
 អ្នកកើតក្នុងនរក ព្រោះអកុសលកម្ម ទៅរកស្តេចយមរាជ ។
 កាល អាមាត្យនោះ រលឹកមិនបានដោយទេវទូតទាំង ៥ ស្តេច-
 យមរាជ ត្រួតមើលឃើញហើយឲ្យរលឹកថា លោកបូជាមហា-
 ចេតិយ ដោយក្អមផ្កាម្លិះហើយផ្សាយចំណែកបុណ្យឲ្យយើង មិន
 មែនឬ, គេរលឹកបានក្នុងវេលានោះហើយ ទៅកាន់ទេវលោក ។
 ក៏ប៉ុន្តែថា ស្តេចយមរាជ សូម្បីត្រួតមើលក៏មិនឃើញ ត្រិះរិះ
 ថា សត្វនេះនឹងសោយទុក្ខធំ ទើបទ្រង់នៅស្ងៀម ។

បទថា មហានិរយេ (ក្នុងមហានរក) បានដល់ អវិចិ-
 មហានរក ។ សួរថា អវិចិមហានរកនោះ ប្រមាណប៉ុណ្ណា ។
 ឆ្លើយថា ខាងក្នុងមានបណ្តាយ និងដោយទទឹង ប្រមាណ

១០០ យោជន៍ដូចគ្នា ។ ផែនដីលោហៈ ដំបូលលោហៈ និង កម្ពស់ជញ្ជាំងម្ខាងៗ ប្រមាណ ៨១ យោជន៍^(១) ។ អណ្តាត- ភ្លើងនោះ តាំងឡើងក្នុងទិសបូព៌ាទល់ជញ្ជាំងទិសបច្ចិម ចាក់ធ្លុះ ជញ្ជាំងនោះ ទៅខាងមុខ ១០០ យោជន៍ ។ សូម្បីក្នុងទិស ដីសេស ក៏មានន័យនេះឯង ។ ដោយប្រការដូច្នោះ ដោយផ្នែក បណ្តោយ និងផ្នែកទទឹង ដោយទីបំផុតរបស់អណ្តាតភ្លើង មាន ប្រមាណ ៣១៨ យោជន៍ ។ តែដោយជុំវិញ មានប្រមាណ ៩៥៤ យោជន៍ ។ ចំណែកដោយជុំវិញ ប្រមាណមួយម៉ឺន- យោជន៍ មួយអន្លើដោយឧស្ស័ទនរក ។

ក្នុងបទថា ឧត្តតំ ភាទិសមេវ ហោតិ (ភ្លើងក៏នៅតែ នេះដូច្នោះឯង) នេះ សេចក្តីថា មិនអាចនឹងលើកជើងដែលជាន់ ដរាបដល់ភ្លើង ឲ្យរឹងមាំបាន ។ ក៏ក្នុងបទនេះ មានអធិប្បាយ ដូច្នោះ ត្រូវដុតនេះទាំងខាងក្រោម ខាងលើ ។ ដោយប្រការ ដូច្នោះ ក្នុងវេលាជាន់ប្រាកដ ត្រូវអណ្តាតភ្លើងដុតនេះ ក្នុងវេលា លើកឡើង ក៏ជាដូច្នោះ ។ ព្រោះហេតុនោះ លោកទើបពោល

---

១ ក្នុងបិដក ខ្មែរ ថា ខាងបណ្តោយនិងទទឹង ៩០០ យោជន៍ដូចគ្នា ។ កម្ពស់ជញ្ជាំង មួយៗ ៩ យោជន៍ ។ សេចក្តីនេះ មិនត្រូវជាមួយនឹងច្បាប់ធម្ម. និងច្បាប់ដទៃខ្លះ ។

យ៉ាងនេះ ។ បទថា ពហុសម្បត្តោ (ជាច្រើនឆ្នាំ) គឺ ដល់
ច្រើនសែនឆ្នាំ ។

សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី នរកនេះទើបឈ្មោះថា អវិចិ ។
ឆ្លើយថា លោកហៅ ចន្លោះ ថា វិចិ ។ ក្នុងនរកនោះ មិនមាន
ចន្លោះអណ្តាតភ្លើង មិនមានចន្លោះសត្វ ឬមិនមានចន្លោះ
សេចក្តីទុក្ខ ព្រោះដូច្នោះ នរកនោះ ទើបឈ្មោះថា អវិចិ ។
អណ្តាតភ្លើងតាំងឡើងពីជញ្ជាំងផ្នែកខាងទិសបូព៌ របស់នរក
នោះ សាយជះទៅ ១០០ យោជន៍ ចាក់ធ្លុះជញ្ជាំងទៅខាងមុខ
១០០ យោជន៍ ។ សូម្បីក្នុងទិសដីសេស ក៏មានន័យនេះឯង ។

ទេវទត្ត កើតក្នុងកណ្តាលនៃអណ្តាតភ្លើងទាំង ៦ នេះ ។
ទេវទត្តមានអត្តភាពប្រមាណ ១០០ យោជន៍ ជើងទាំងពីរចូល
ទៅកាន់ផែនដីលោហៈដល់កជើង ដៃទាំងពីរចូលទៅកាន់ជញ្ជាំង
លោហៈដល់កដៃ ។ សីសៈចូលទៅដំបូលលោហៈ ដល់ភ្នំ
ចិញ្ចឹម ។ លំពែងលោហៈមួយចូលទៅដោយចំណែកក្រោមធ្លុះ
កាយទៅទល់ដំបូល ។ លំពែងចេញពីជញ្ជាំងផ្នែកខាងទិសបូព៌
ចាក់ធ្លុះបេះដូងចូលទៅជញ្ជាំងផ្នែកខាងទិសបច្ចិម លំពែងចេញ
ចាកជញ្ជាំងផ្នែកខាងទិសឧត្តរ ចាក់ធ្លុះភ្នំជំនីរ ទៅទល់ជញ្ជាំង

ផ្នែកខាងទិសទក្សិណ ។ ទេវទត្តប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះផលកម្ម
ដែលថា ទេវទត្តកប់រង្វះ ព្រោះខុសក្នុងព្រះតថាគត ទ្រង់មិន-
ញាប់ញ័រ ។ ដោយប្រការដូច្នោះ នរកឈ្មោះថា អវិចិ ព្រោះ
អណ្តាតភ្លើងមិនមានចន្លោះ ។

ក្នុងខាងក្នុងនរកនោះ ក្នុងទីប្រមាណ ១០០ យោជន៍ សត្វ
មិនមានចន្លោះ (ចង្អៀតគ្នា) ដូចម្សៅដែលគេញាត់ដាក់ទុកក្នុង
នាឡិ មិនគួរពោលថា ក្នុងទីនេះមានសត្វ ក្នុងទីនេះមិនមាន ។
សត្វដើរ ឈរ អង្គុយ និងដេកមិនមានទីបំផុត ។ សត្វ
ទាំងឡាយកាលដើរ ឈរ អង្គុយ ឬដេក រមែងមិនបៀតបៀន
នូវគ្នានឹងគ្នា ។ ឈ្មោះថា អវិចិ ព្រោះសត្វទាំងឡាយ មិនមាន
ចន្លោះយ៉ាងនេះ ។

ចំណែកក្នុងកាយទ្វារ ចិត្តសហគតដោយឧបេក្ខា ៦ ដួង
រមែងកើតឡើងមួយដួងសហគតដោយទុក្ខ ។ សូម្បីកាលជា
យ៉ាងនេះ កាលបុគ្គលដាក់តំណក់ទឹកផ្អែម ៦ តំណក់ ទុកត្រង់
ចុងអណ្តាត តំណក់មួយដាក់ត្រង់តម្កលោហៈ ព្រោះត្រូវដុត
បំផ្លាញ កម្លាំងតំណក់ទឹកនោះ រមែងប្រាកដ, ក្រៅនេះជា
អព្វហារិក, យ៉ាងណា ទុក្ខក្នុងនរកនេះ មិនមានចន្លោះ ព្រោះ

មានការដុតឆេះជាកម្លាំង ទុក្ខក្រៅនេះជាអព្វហារិក ដូច្នោះ ។
ឈ្មោះថា អរិចិ ព្រោះមិនមានចន្លោះដោយទុក្ខយ៉ាងនេះឯង ។

បទថា មហន្តោ (ដ៏ធំ) គឺប្រមាណ ១០០ យោជន៍ ។

បទថា សោ តត្ថ បតតិ (បុរសនោះធ្លាក់ទៅក្នុងគូបនរកនោះ)
សេចក្តីថា ជើងម្ខាងនៅក្នុងមហានរក ។ ម្ខាងធ្លាក់ទៅក្នុងគូប-
នរក ។ បទថា សូចិមុខា (មាត់ស្រួចដូចមូល) គឺមានមាត់ដូចជា
មូល ។ សត្វទាំងនោះមានកប៉ុនដីរី និងប៉ុនទូកទោណិកមួយ ។

បទថា កុក្កុលនិរយោ (កុក្កុលនរក) សេចក្តីថា នរក
ផេះរងើកក្តៅ ពេញទៅដោយផេះប្រាសចាកភ្លើង ខាងក្នុងផ្ទះ
កំពូលប្រមាណ ១០០ យោជន៍ ។ សត្វដែលធ្លាក់ទៅក្នុងនរក
ដល់ផែនដីក្រោម ដូចគ្រាប់ស្ពៃ ក្នុងគំនរស្ពៃដែលគេគ្រវែងទៅ
ក្នុងរណ្តៅរងើកភ្លើង ។

បទថា អាហោបេន្តិ (ប្រើឲ្យឡើង) សេចក្តីថា យក
ដំបងដែកវាយឲ្យឡើង ។ ក្នុងវេលាលើកដំបងដែកទាំងនោះ
ឡើង បន្ទាដែកនៅខាងក្រោម វេលាដាក់ចុះបន្ទាដែកនៅខាង-
លើ ។ បទថា វាតេរិតានិ (ខ្យល់បក់) បានដល់ បក់កម្រើក

ទៅដោយកម្ម ។ បទថា ហត្ថម្បិ ធិន្តន្តិ (កាត់ដៃ) សេចក្តី
ថា បានដល់ កាត់ដៃជ្រៀកដូចជ្រៀកសាច់លើជ្រុញ ។ បើ
ក្រោកឡើងរត់ទៅបាន កំពែងដៃកង្កែបឡើង មកលោមព័ទ្ធទុក
មុខនៃកាំបិតកោ ក៏តាំងឡើងខាងក្រោម ។

បទថា ខារោទកា នធិ (ស្ទឹងទឹកផ្សា) បានដល់ ស្ទឹង
ទឹកទង់ដែង (តម្កលោហនទី) ឈ្មោះថា វេតរណី។ ក្នុងបទនោះ
ខ្សាច់គ្រោតគ្រោត សម្រេចដោយដៃក ស្ទឹកឈូកខាងក្រោម
មានមុខនៃកាំបិតកោ ត្រង់ច្រាំងពីរមានវល្លិផ្តៅនិងស្បូវ ។

បទថា សោ តត្ថ ទុក្ខា តិញា ខា (បុរសនោះ រងទុក្ខ
ក្លាខ្លាំង ខ្លោចផ្សាក្នុងស្ទឹងនោះ) សេចក្តីថា សត្វនរកនោះ
អណ្តែតឡើងខាងលើ និងចុះទៅខាងក្រោម ក្នុងនរកជាប់ក្នុង
ស្ទឹកឈូក ។ ត្រូវបន្ទាខ្សាច់គ្រោតគ្រោត មានសណ្ឋានជា
សិង្សាដក ត្រូវពុះដោយមុខកាំបិតកោ រមែងកូតដោយស្បូវ
ត្រង់ច្រាំងទាំងពីរខាង ។ ទាញមកដោយវល្លិផ្តៅ ។ ត្រូវពុះ
ដោយសស្រ្តាដែលមុត ។

បទថា តត្ថេន អយោសង្កនា (យកកង្វើរដៃកង្កែបក្តៅ
នោះ) សេចក្តីថា កាលសត្វនរក ពោលថា ខ្ញុំឃ្លាន នាយ-

និរយបាលទាំងនោះ យកដុំលោហៈបំពេញក្រែង្រង្រងលោហៈធំ
យកចូលទៅឲ្យគេ ។ គេដឹងថា ជាដុំលោហៈប៉ះត្រង់ធ្មេញ
គ្រានោះ នាយនិរយបាល យកកង្វើរដែកដីក្លោមកបើកមាត់
របស់គេ ។ យកទឹកទង់ដែងដីក្លោម ដាក់ចូលទៅក្នុងផ្សែងលោហៈ
ធំ ហើយធ្វើយ៉ាងនោះឯង ។ បទថា បុន មហានិរយេ (ក្នុង
មហានរកទៀត) សេចក្តីថា នាយនិរយបាលឲ្យដាក់ទោស តាំង
ពីបញ្ចពិធព័ន្ធន៍ (ចំណងប្រាការ) រហូតដល់ផឹកទឹកទង់ដែង
យ៉ាងនេះ តាំងពីផឹកទឹកទង់ដែងឲ្យដាក់ចុះរហូតដល់បញ្ចពិធព័-
ន្ធន៍ជាដើមទៀត បោះចុះទៅក្នុងមហានរក ។ ក្នុងមហានរក
នោះ ខ្លះរួចផុតចំណង ៥ ប្រការ, ខ្លះរួចផុតគ្រាទីពីរ, ខ្លះរួចផុត
គ្រាទីបី, ខ្លះរួចផុតដោយការផឹកទឹកទង់ដែង ។ ក៏កាលមិនទាន់
អស់កម្ម នាយនិរយបាលក៏បោះចុះទៅក្នុងមហានរកទៀត ។

ក៏ភិក្ខុកំលោះមួយរូប កាលរៀនព្រះសូត្រនេះ ពោលថា
លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលសត្វនរកសោយទុក្ខប៉ុណ្ណោះហើយ
នាយនិរយបាលនៅបោះគេទៅក្នុងមហានរកទៀតឬ ។ ភិក្ខុ
ពោលថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ឧទ្ទេសចូរលើកទុក លោកម្ចាស់
ចូរប្រាប់កម្មដ្ឋានដល់ខ្ញុំ ឲ្យព្រះថេរៈប្រាប់កម្មដ្ឋានហើយ ជា

ព្រះសោតាបន្ន អាស្រ័យរៀនឧទ្ទេស ។ ជនសូម្បីពួកដទៃរៀរ
ឧទ្ទេសក្នុងបទេសនេះ សម្រេចអរហត្ត មិនមានចំនួន (គណនា
នត្តិ) ។ ក៏ព្រះសូត្រនេះ ព្រះពុទ្ធគ្រប់ព្រះអង្គ ទ្រង់មិនរៀរ
ឡើយ (សព្វពុទ្ធនពោតំ សុត្តំ អវិជហិតមេវ ហោតិ) ។

បទថា ហ័ណកាយូបកា (បានកាយដ៏ថោកទាប) បាន
ដល់ ជាអ្នកចូលដល់ពួកកាយដ៏ថោកទាប ។ បទថា ឧទានានេ
(ក្នុងឧបាទាន) គឺប្រកាន់ដោយតណ្ហា និងទិដ្ឋិ ។ បទថា
ជាតិមរណសម្ពុវេ (កើតឡើងនៃជាតិនិងមរណៈ) បានដល់
ជាហេតុនៃការកើតឡើងនិងសេចក្តីស្លាប់ ។ បទថា អនុទានា
(ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ) បានដល់ មិនប្រកាន់ដោយឧបាទាន ៤ ។
បទថា ជាតិមរណសម្ពុយេ (អស់ទៅនៃជាតិនិងមរណៈ) គឺ
រមែងរួបរួមគ្នា ព្រោះនិព្វាន ពោលគឺជាទីអស់ជាតិ និងមរណៈ ។

បទថា ទិដ្ឋធម្មាភិនិត្តតា (រលត់កិលេសក្នុងបច្ចុប្បន្ន)
សេចក្តីថា រលត់ហើយដោយសេចក្តីរលត់កិលេសទាំងពួង ក្នុង
ទិដ្ឋធម៌គឺ ក្នុងអត្តកាពនេះឯង ។ បទថា សព្វទុក្ខំ ឧបច្ចុក្ខំ
(បានឆ្លងផុតទុក្ខទាំងពួង) គឺឈ្មោះថា កន្លងទុក្ខទាំងពួងបាន ។

ក្នុងអង្គកថា មនោរថបូរណី លោកពន្យល់ថា ៖

បទថា សមនុយញ្ជាតិ (សាកសួរ) សេចក្តីថា យមរាជ
ឲ្យនាំរបៀបក្នុងការសាកសួរ មកសាកសួរ ។ តែកាលឲ្យតាំង
នៅនឹងលទ្ធិ ឈ្មោះថា ដេញដោលសួរ ។ កាលសួរដល់ហេតុ
ឈ្មោះថា សួរឈ្មួចឈ្មី ។

បទថា ជិណ្ឌុំ (ចាស់គ្រាំគ្រា) បានដល់ ទ្រុឌទ្រោម
ព្រោះជរា ។ បទថា គោចានសិវ័ន្តិ (មានភ្នំជំនីកោង)
បានដល់ កោងដូចជាបង្កង់ផ្ទះ ។ បទថា កោត្តិ (មានកាយ
កោង) បានដល់ កាច់ចុះ ។ យមរាជសម្តែងដល់ការៈដែល
បុគ្គលនោះ (មានខ្នង) កោងនុះឯង ដោយបទថា កោត្តិ
សូម្បីនេះ ។ បទថា ទណ្ឌបរាយនំ (កាន់ឈើច្រត់ដើរទៅ)
គឺមានឈើច្រត់ជាទីពឹង បានដល់ មានឈើច្រត់ជាសម្ងាញ់ ។
បទថា បវេធមានំ (ញ័ររន្ធត់) បានដល់ ញ័រញ័រ ។ បទថា
អាតុរិ (ក្តៅអន្ទះសា) បានដល់ រសាប់រសល់ព្រោះជរា ។
បទថា ខណ្ឌទន្តំ (មានធ្មេញបាក់) បានដល់ ឈ្មោះថា មាន
ធ្មេញបាក់ ព្រោះអានុភាពរបស់ជរា ។ បទថា បលិតកេសំ

(មានសក់ស្កូវ) បានដល់ មានសក់ស ។ បទថា វិល្លុនំ
(មានក្បាលឆក) បានដល់ ក្បាលទំពែក ដូចត្រូវអ្នកណាដក
យកសក់ទៅ ។ បទថា ខលិតសិរំ (មានក្បាលទំពែក)
បានដល់ ក្បាលទំពែក ច្រើន ។ បទថា វលិតំ (មានស្បែក
ជ្រួញជ្រីវ) បានដល់ កើតស្នាមជ្រួញជ្រីវ ។ បទថា តិល-
កាហាតគត្តំ (មានខ្លួនសៅហ្មងដោយប្រជ្រុយ) បានដល់
មានខ្លួនជាសំទៅដោយអុជស អុជខ្លៅ ។

បទថា អាពាធិកំ (មានជម្ងឺ) បានដល់ ឈឺចាប់ ។
បទថា ទុក្ខិតំ (សេចក្តីលំបាក) បានដល់ មានទុក្ខ ។ បទថា
ពាឡតិលានំ (ឈឺធ្ងន់) បានដល់ ឈឺធ្ងន់លើសប្រមាណ ។

ក្នុងបទថា ឯកាហាមតំ ជាដើម គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យ
ដូចតទៅនេះ : សត្វនោះស្លាប់បានមួយថ្ងៃ ព្រោះហេតុនោះ
ទើបឈ្មោះថា ឯកាហាមតៈ ។ (លោកមិនឃើញ) សត្វស្លាប់ក្នុង
មួយថ្ងៃនោះ (ឬ) ។ សូម្បីក្នុងពីរបទតមក (គឺ ទ្វីហមតំ វា
តីហមតំ វា) ក៏មានន័យនេះឯង ។ អសុភហើមប៊ោង ឈ្មោះថា
ទុទ្ធមាតកៈ ព្រោះឡើងប៊ោង ដោយការវះដែលហើមប៊ោងខ្ពស់

ឡើងតាមលំដាប់ រាប់តាំងពីអស់ជីវិតទៅ ដូចស្នប់ដែលពេញ
 ដោយខ្យល់ដូច្នោះ ។ សាកសពដែលមានពណ៌(ខៀវ) ឡើង
 ទូទៅ ហៅថា វិនិលៈ វិនិលៈនោះឯង ឈ្មោះថា វិនិលកៈ ។
 (លោកមិនឃើញ) សាកសពដែលខៀវស្រគាំនោះ (ឬ) ។
 ម្យ៉ាងទៀត សាកសពដែលខៀវនោះ រាប់ថាគួររង្វៀស ព្រោះ
 ជារបស់គួរខ្លើម ។ បទថា វិបុត្តកំ បានដល់ សាកសពដែល
 មានទឹកល្បឿនហូរជ្រៀប ។ អធិប្បាយថា សាកសពដែល
 ប្រឡាក់ប្រឡូសទៅដោយទឹកល្បឿន ដែលហូរចេញពីទីដែល
 បែកទូទៅ ។

ការដាក់ទោសក្នុងនរក

បទថា តត្ថំ អយោទិលំ (បោះដែកគោលដីក្តៅ)
 សេចក្តីថា នាយនិរយបាលទាំងឡាយចាប់អត្តភាព (ខ្ពស់ធំ)
 ប្រមាណ ៣ គាវុត ឲ្យដេកផ្សារ លើផែនដីលោហៈដែលភ្លើងរេះ
 សន្ទោសន្ទៅហើយយកលំពែងដែកខ្នាតប៉ុនដើមត្នោត ចាក់ចូល
 ទៅត្រង់ដៃស្តាំ ត្រង់ដៃឆ្វេងជាដើម (ក៏ធ្វើ) ដូចគ្នា ។ នាយ
 និរយបាលនឹងចាប់សត្វនរកនោះឲ្យដេកផ្តាច់មុខខ្លះ ផ្តៀងឆ្វេងខ្លះ
 ផ្តៀងស្តាំខ្លះ ដូចឲ្យដេកផ្សារហើយដាក់ទោសដូច្នោះដែរ ។

បទថា សំរេសេត្វា (ចាប់ផ្ដើម) សេចក្ដីថា (នាយ-
និរយបាល) ចាប់អត្តភាពប្រមាណ ៣ គាវុតឲ្យដេកលើផែនដី-
លោហៈ ដែលភ្លើងនេះ សន្លោសន្លៅ ។ បទថា កុហារិហិ
(ដោយដឹង) សេចក្ដីថា ចាំងដោយដឹងទាំងឡាយ ខ្នាតធំប៉ុន
ដំបូលផ្ទះផ្នែកម្ខាង, ឈាមហូរជោកជាស្ទឹង ។ អណ្ដាតភ្លើងនេះ
សន្លោសន្លៅអំពីផែនដីលោហៈ ទៅជាប់កន្លែងដែលត្រូវចាំង ។
ទុក្ខធំកើតឡើង (ដល់សត្វនរក) ចំណែកនាយនិរយបាលទាំង
ឡាយកាលចាំង ក៏ចាំងឲ្យជា ៨ ជ្រុងខ្លះ ៦ ជ្រុងខ្លះ ដូចវាយ
ខ្សែបន្ទាត់ចាំងឈើ ។ បទថា វាសិហិ (ដោយកាំបិត) គឺ
ដោយកាំបិតទាំងឡាយមានខ្នាតប៉ុនចង្កើធំ ។

បទថា រថេ យោជេត្វា (ទឹមនឹងរថ) សេចក្ដីថា
(នាយនិរយបាលទាំងឡាយ) ទឹមសត្វនរកនោះឲ្យទាញរថព្រម
ជាមួយនឹងនឹម ខ្សែ ប្រែក កង់រថ កុព្វរ (ទូក) និងជន្មញ្ញដែល
មានភ្លើងនេះសន្លោសន្លៅជុំវិញផ្នែកខាង ។ បទថា មហាន្តំ
(ដីធំ) គឺមានប្រមាណប៉ុនផ្ទះកំពូលខ្នាតធំ ។

បទថា អាហេថេន្តិ (ប្រើឲ្យឡើង) សេចក្ដីថា វាយ

ដោយញញួរដែក ដែលភ្លើងនេះសន្ទោសនៅ ហើយបង្ហាបឲ្យ
ឡើង (ភ្នំរងើកភ្លើង) ។ បទថា សតិបិ ឌុន្ទ (អណ្តែតឡើង
លើ) សេចក្តីថា សត្វនរកនោះ (ត្រូវភ្លើងដុតនេះ) ឆ្ងរឆ្ងា
ឡើងខាងលើ លិចចុះខាងក្រោម និងអណ្តែតទទឹង ដូចជាអង្ករ
ដែលដាក់ចុះទៅក្នុងឆ្នាំងដែលក្តៅឆ្ងរឆ្ងា ដូច្នោះ ។

បទថា មហានិរយេ (ក្នុងមហានរក) គឺក្នុងអវិចមហា-
នរក ។ បទថា ភាគសោ មិនោ (បែងចែកដោយចំណែកៗ)
គឺ (មហានរក) បែងចែកទុកជាចំណែកៗ ។ បទថា បរិយន្តោ
(ព័ន្ធព័ន្ធជុំវិញ) គឺ ត្រូវលោមព័ន្ធទុក ។ បទថា អយសា
(គម្របដែក) គឺ ត្រូវបិទខាងលើដោយដែនដែក ។

បទថា សមន្តា យោជនសតំ ជិវិត្វា តិដ្ឋតិ
(ផ្សាយទៅបានមួយរយយោជន៍ជុំវិញ តាំងនៅសព្វៗកាល)
សេចក្តីថា អណ្តែតភ្លើងផ្សាយទៅតាំងនៅយ៉ាងនោះ ។ កាល
សត្វនរកនោះឈរមើលនៅក្នុងទី ១០០ យោជន៍ ដោយជុំវិញ
ភ្នែកក៏នឹងចេញមកដូចដុំសាច់ ២ ដុំ ដូច្នោះ ។

ចប់ អដ្ឋកថា ទេវទូតសូត្រ ។

II. អំពីប្រេកទាំងឡាយ

១. អង្គិសទូលិត

សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្ត វេឡូវនៃ ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក្នុងសម័យ នោះឯង ព្រះលក្ខណៈមានអាយុ និងព្រះមហាមោគ្គល្លាន- មានអាយុ គង់នៅភ្នំគិដ្ឋក្នុង ។

គ្រានោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ស្មៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅរកព្រះ- លក្ខណៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យ នេះនឹងព្រះលក្ខណៈមានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោលក្ខណៈ អ្នក ចូរមក យើងនឹងចូលទៅក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ព្រះ- លក្ខណៈមានអាយុ ទទួលពាក្យព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ថា អើអារុសោ ។ គ្រានោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ កាលនិមន្តចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង ក៏ធ្វើនូវការញាញឹមឲ្យប្រាកដក្នុង ប្រទេសមួយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះលក្ខណៈមានអាយុ បានសួរ ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោ មោគ្គ- ល្លាន ហេតុដូចម្តេច បច្ច័យដូចម្តេច បានជាលោកធ្វើនូវការ

ញញឹមឲ្យប្រាកដ ។ ម្ចាស់អាវុសោលក្ខណៈ កាលនេះ ជា
កាលមិនគួរដើម្បីសួរប្រស្នានេះទេ អ្នកចូរសួរប្រស្នានេះនឹងខ្ញុំ
ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគចុះ ។

គ្រានោះឯង ព្រះលក្ខណៈមានអាយុ និងព្រះមហាមោគ្គ-
ល្លានមានអាយុ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ត្រឡប់មក
អំពីបិណ្ឌបាតវិញ ក្នុងវេលាក្រោយភត្ត ក៏ចូលទៅគាល់
ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ
ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះលក្ខណៈមានអាយុ
អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានសួរព្រះមហាមោគ្គល្លានមាន
អាយុថា ក្នុងទីឯណោះ មហាមោគ្គល្លានមានអាយុ កាលចុះមក
អំពីភ្នំគិដ្ឋក្រុង បានធ្វើនូវការញញឹមឲ្យប្រាកដក្នុងប្រទេសមួយ
ម្ចាស់អាវុសោមោគ្គល្លាន ហេតុដូចម្តេច បច្ច័យដូចម្តេច បានជា
លោកធ្វើនូវការញញឹមឲ្យប្រាកដ ។

ព្រះមហាមោគ្គល្លានតបថា ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ
កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំគិដ្ឋក្រុង បានឃើញអង្គិកសន្ធិលិក គឺ
រ៉ឺង កំពុងអណ្តែតទៅក្នុងអាកាស ពួកគ្នាត កែក រអាត ដេញ
តាមឆាប់ចោមចឹកចោះ កើចដំពែងនូវរាងរ៉ឺងនោះ រាងរ៉ឺងនោះ

ក៏ចេះតែស្រែកប្តូរ ម្នាលអាវុសោ ទើបខ្ញុំនោះ មានសេចក្តី
បរិវិតក្កៈថា យីអើ អស្ចារ្យណាស់ យីអើ មិនធ្លាប់កើតមាន
សោះឡើយ យីអើ សត្វបែបនេះនឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះដែរ
យក្ខបែបនេះ នឹងត្រឡប់ជាមានខ្លះដែរ កិរិយាបានអត្តភាព
បែបនេះ នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះដែរតើ ។

គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កមានចក្ខុកើតពិតហើយ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កមានញាណកើតពិតហើយ ដ្បិត
សាវ័កដឹង ឬឃើញសត្វបែបនេះ ឬថានឹងធ្វើសត្វបែបនេះឲ្យជា
សាក្សី (ដល់តថាគតបាន) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនោះ
តថាគតធ្លាប់ឃើញមកអំពីមុនដែរ ប៉ុន្តែតថាគតមិនទាន់សម្តែង
បើតថាគតសម្តែងអំពីរឿងសត្វនោះទៅ ជនទាំងឡាយដទៃមិនជឿ
ពាក្យតថាគតទេ ជនទាំងឡាយណាមិនជឿពាក្យតថាគត សេចក្តី
មិនជឿនោះ របស់ជនទាំងនោះ នឹងនាំឲ្យខានបានប្រយោជន៍
នាំឲ្យបានតែសេចក្តីទុក្ខអស់កាលជាយូរអង្វែង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ សត្វនោះ (ពីដើម) ជាគោយាតកៈ គឺអ្នកសម្លាប់គោ
ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ដោយវិបាករបស់កម្មនោះ គោយាតកៈ

បុរសនោះ ក៏ទៅឆេះក្នុងនរកអស់ឆ្នាំដ៏ច្រើន អស់រយឆ្នាំដ៏ច្រើន
អស់ពាន់ឆ្នាំដ៏ច្រើន អស់សែនឆ្នាំដ៏ច្រើន ដោយសេសសល់
វិបាកនៃកម្មនោះឯង ទើបបានត្រឡប់មកទទួលផល គឺត្រឡប់
បានអត្តភាពបែបនេះឯង ។

តួនាទីតថវិទ្យាសម្រាប់

ព្រះលក្ខណត្ថេរ ដែលព្រះធម្មសង្ឃាហកាចារ្យ ពោលទុក
ក្នុងលក្ខណសំយុត្តថា អាយស្វា ច លក្ខណោ ជាដើមនេះ
បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបថា មាននៅក្នុងបណ្ណាភិក្ខុដ៏លម្អយពាន់រូប
ឧបសម្បទាដោយឯហិកិកុឧបសម្បទា បានសម្រេចជាព្រះ-
អរហន្ត ក្នុងទីបំផុតនៃអាទិត្តបរិយាយសូត្រ ជាព្រះមហាសាវក
មួយរូប ។ ក៏ព្រោះព្រះថេរៈអង្គនេះ ប្រកបដោយអត្តភាពដូច
ព្រហ្ម បរិបូណ៌ដោយលក្ខណៈ ពេញដោយអាការគ្រប់យ៉ាង;
ដូច្នោះ ទើបលោកដល់ការរាប់ថា លក្ខណៈ ចំណែកព្រះមហា-
មោគ្គល្លានត្ថេរ ជាព្រះអគ្គសាវកទី ២ បានសម្រេចជាព្រះ-
អរហន្ត ក្នុងថ្ងៃទី ៧ ក្រោយពីថ្ងៃដែលព្រះថេរៈចូសហើយ ។
ពីរបទថា សិគំ បាត្យាកាសិ (ធ្វើការញញឹមឲ្យប្រាកដ)

សេចក្តីថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរ បានធ្វើការញញឹមតិចៗ
ឲ្យប្រាកដ ។ មានពាក្យអធិប្បាយថា ប្រកាស គឺសម្តែង ។

សួរថា ក៏ព្រះថេរៈឃើញអ្វី ទើបបានធ្វើការញញឹមឲ្យ
ប្រាកដ ? ឆ្លើយថា ព្រះថេរៈឃើញសត្វដែលកើតនៅក្នុងបេត-
លោកមួយ មានតែរាងឆ្អឹងដែលមកហើយក្នុងបាលីខាងមុខ, ក៏ឯ
ការឃើញសត្វនោះ ឃើញបានដោយទិព្វចក្ខុ មិនមែនឃើញ
ដោយចក្ខុប្រសាទទេ ។ ពិតមែន អត្តភាពទាំងនោះ មិនបាន-
មកកាន់គន្លងនៃចក្ខុប្រសាទទេ ។

សួរថា ក៏ព្រះថេរៈឃើញអត្តភាពមានរូបយ៉ាងនោះហើយ
ព្រោះហេតុអ្វី ទើបបានធ្វើការញញឹមឲ្យប្រាកដ ក្នុងកាលគួរ
ធ្វើសេចក្តីករុណាហ្ន៎ ?

ឆ្លើយថា ព្រោះព្រះថេរៈរលឹកដល់សម្បត្តិរបស់ខ្លួន និង
ព្រះញាណរបស់ព្រះពុទ្ធជន ។ ពិតមែន ព្រះថេរៈឃើញប្រេត
នោះហើយ បានរលឹកដល់សម្បត្តិរបស់ខ្លួនថា “អត្តភាពបែបនេះ
ដែលបុគ្គលឈ្មោះថា មិនទាន់ឃើញសច្ចៈនឹងគប្បីបាន, យើង
ផុតហើយចាកអត្តភាពដូច្នោះ, ជាលាភរបស់យើង យើងបានល្អ
ហើយហ្ន៎” និងបានរលឹកដល់សម្បត្តិនៃព្រះពុទ្ធភ្នាណ យ៉ាងនេះ

ថា “ញាណសម្បត្តិរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់សម្តែងថា (ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិបាករបស់កម្មជាអចិន្តេយ្យ ដែលបុគ្គល មិនគួរគិត) គួរអស្ចារ្យ, ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់រមែងសម្តែង ធ្វើឲ្យប្របក្សហ្ន៎ ធម្មធាតុដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់ចាក់ធ្លុះ ល្អហើយ” ដូច្នោះ ទើបបានធ្វើការញាញឹមឲ្យប្រាកដ ។

ក៏ធម្មតាថា ព្រះខ័ណ្ឌស្រពទាំងឡាយ មិនធ្វើការញាញឹម ឲ្យប្រាកដ ព្រោះមិនមានហេតុ; ព្រោះដូច្នោះ ទើបព្រះលក្ខណៈ ត្រូវ សួរព្រះមហាមោគ្គល្លានត្រូវ នោះថា “ម្នាលអារុសោមោគ្គល្លាន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ចំពោះកិរិយាធ្វើនូវការញាញឹម ឲ្យប្រាកដ (នេះ)” តែព្រះថេរៈឆ្លើយតបថា “ម្នាលអារុសោ លក្ខណៈ កាលនេះ មិនមែនជាកាលគួរព្យាករណ៍ប្រស្នានេះទេ លោកចូរសួរប្រស្នានេះនឹងខ្ញុំ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគចុះ”។ ដោយហេតុដែលលោកមានសេចក្តីប្រាថ្នា នឹងឲ្យព្រះមានព្រះភាគ ជាសាក្សីជាមុនសិន ទើបព្យាករណ៍ ព្រោះហេតុថា ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកដែលមិនបានឃើញការឧប្បត្តិឡើងនេះដោយខ្លួនឯងហើយ នឹងបង្គាប់ឲ្យជឿបានដោយលំបាក ។ ខាងក្រោយ អំពីនោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្រូវ ត្រូវព្រះលក្ខណៈត្រូវ សួរក្នុង

សំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ទើបបានព្យាករណ៍ដោយន័យមាន
ជាដើមថា ឥធាហំ អារុសោ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា អដ្ឋិកសន្ធិលិកំ (ប្រេតមាន
ភ្លឺងពណ៌សន្ធិ) បានដល់ ប្រេតមានតែរាងភ្លឺងដែលមានពណ៌ស
មិនមានសាច់និងឈាម ។ ត្នាតយក្ខ ខ្លែងយក្ខ និងរអាតយក្ខ
សូម្បីទាំងនេះ គប្បីជ្រាបថា ត្នាតខ្លះ ខ្លែងខ្លះ និងរអាតខ្លះ ។
ក៏រូបនោះ មិនមកសូម្បីកាន់គន្លង (នៃចក្ក) របស់ហ្មងត្នាត
ជាដើមតាមប្រក្រតី ។

ពីរបទថា អនុប្បតិក្ខា អនុប្បតិក្ខា បានដល់ នាំគ្នាដេញ
តាមទៅហើយៗ ។ បទថា វិតុទន្តិ បានដល់ ចឹកហើយហើរ
ទៅ ។ ម្យ៉ាងទៀត បាលីថា វិតុទន្តិ ក៏មាន ។ អធិប្បាយថា
រមែងចឹកដោយចុងចំពុះលោហៈដ៏មុតដូចជាមុខដាវ ។ សំព្តថា
សុទំ ក្នុងពាក្យថា សា សុទំ អដ្ឋស្សរំ ករោតិ (ប្រេតនោះ ចេះ
តែស្រែកថ្មរ) នេះ ជានិបាត ។ អធិប្បាយថា អដ្ឋិកសន្ធិលិក-
ប្រេតនោះ រមែងធ្វើសំឡេងស្រែកថ្មរ គឺសំឡេងយំ ។ បានឮថា
អត្តភាពដូច្នោះ សូម្បីមានប្រមាណមួយយោជន៍ រមែងកើត
ឡើង និងមានប្រសាទដែលបោងឡើង ដូចបូសដែលទុំហើយ

ដើម្បីតាមសោយផលនៃអកុសល ព្រោះដូច្នោះ អដ្ឋិកសន្ធិ-
លិកប្រេតនោះ ក្តៅក្រហាយព្រោះវេទនាដ៏មានកម្លាំង ទើបបាន
ធ្វើសំឡេងដូច្នោះឯង ។

លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានពោលយ៉ាងនេះហើយ កាលនឹង
សម្តែងធម្មសង្ខេបទៀតដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តី
ករុណាក្នុងសត្វទាំងឡាយថា ដែលឈ្មោះថា សត្វទាំងឡាយ
អ្នកទៅក្នុងវដ្តៈ រមែងមិនផុតពីអត្តភាពបែបនេះទៅបាន ទើប
ពោលពាក្យជាដើមថា “ម្ចាស់អាវុសោ ទើបខ្ញុំបានបរិវិតក្តុះថា
យីអើហ្ន៎ (នេះហៅពេញ) ជាអស្ចារ្យ យីអើហ្ន៎ មិនធ្លាប់កើត
មានសោះឡើយ” ដូច្នោះ ។

ពីរបទថា ភិក្ខុ ឧជ្ឈាយន្តិ (ភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបពោល
ទោស) សេចក្តីថា សេចក្តីឧប្បត្តិឡើងនៃប្រេតនោះ មិនឃើញ
ប្រេតក្សដល់ភិក្ខុពួកណា, ភិក្ខុទាំងនោះ នាំគ្នាពោលទោស ។
ចំណែកព្រះមានព្រះភាគ កាលនឹងទ្រង់ប្រកាសអានុភាពរបស់
ព្រះថេរៈ ទើបត្រាស់ព្រះតម្រាស់ថា “ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័ក
ទាំងឡាយ មានចក្ខុកើតពិតហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័ក
ទាំងឡាយ មានញាណកើតពិតហើយ ព្រោះហេតុថា សាវ័កនឹង

ជឹង ឬនឹងឃើញប្រេតបែបនេះ ឬថា នឹងធ្វើប្រេតបែបនេះ ឲ្យជា
 បន្ទាល់(របស់តថាគត) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយសត្វនោះតថាគត-
 បានឃើញក្នុងកាលមុនរួចមកហើយ ប៉ុន្តែតថាគត មិនបាន
 សម្តែង ព្រោះថា តថាគតសម្តែងទៅ ពពួកជនដទៃមិនជឿ
 (ពាក្យ) តថាគត ពពួកជនណាដែលមិនជឿតថាគត សេចក្តី
 ដែលមិនជឿនោះ នឹងនាំឲ្យខានបានប្រយោជន៍ នាំឲ្យបានសេចក្តី
 ទុក្ខអស់កាលយូរអង្វែងដល់ពពួកជននោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សត្វនុ៎ះ (កាលពីដើម) ជាអ្នកពិយាតគោក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង
 ដោយកម្មវិបាកនោះ អ្នកពិយាតគោនោះ ទៅឆេះនៅក្នុងនរក
 អស់ឆ្នាំដ៏ច្រើន គឺអស់រយពាន់សែនឆ្នាំដ៏ច្រើន, ដោយវិបាកនៃ
 កម្មនោះនៅសេសសល់ ក៏ត្រឡប់មកទទួលផល គឺត្រឡប់បាន
 នូវអត្តភាពបែបនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លាន
 ពោលពាក្យពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោគ្គល្លាន មិនត្រូវ
 អាបត្តិទេ” ។

ក្នុងពាក្យទាំងនោះ ពាក្យថា **សាវ័កទាំងឡាយ មានចក្ខុ**
កើតពិតហើយ ព្រោះអត្ថថា សាវ័កទាំងនោះមានចក្ខុប្រាកដ
 ហើយ កើតហើយ ឧប្បត្តិហើយ ។ សេចក្តីថា ជាអ្នកមានចក្ខុ

ប្រាកដហើយ គឺមានចក្ខុកើតហើយ ញ៉ាំងចក្ខុឲ្យកើតឡើង
ហើយ ។ សូម្បីក្នុងបទទី ២ ក៏ន័យនេះដូចគ្នា ។ ពាក្យថា យត្រ
ដែលមាននៅក្នុងពាក្យថា យត្រ ហិ នាម នេះ ជាពាក្យបញ្ជាក់
ដល់ហេតុ ។ ក្នុងពាក្យថា ចក្ខុភូតា ជាដើមនោះ មានការ
ប្រកបសេចក្តីដូចតទៅនេះ ព្រោះហេតុថា សូម្បីសាវ័កនឹងដឹង
ឬនឹងឃើញ ឬនឹងធ្វើអត្តភាពបែបនេះ ឲ្យជាសាក្សីបាន; ដូច្នោះ
ទើបតថាគតបានពោលថា “ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័កទាំង-
ឡាយ មានចក្ខុកើតពិតហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័ក
ទាំងឡាយ មានញាណកើតពិតហើយ” ដូច្នោះ ។

ពាក្យថា បុព្វេ វ មេ សោ ភិក្ខុវេ សត្តោ ទិដ្ឋោ
(ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនោះ តថាគតបានឃើញពីក្នុងកាល-
មុនរួចមកហើយ) មានសេចក្តីថា (ព្រះមានព្រះភាគ) ត្រាស់ថា
តថាគតបានចាក់ផ្ទះសព្វញ្ញតញ្ញាណទៀបពោធិមណ្ឌល ធ្វើពួក-
សត្វ និងភព គតិ បិតិ និងនិវាស មិនមានប្រមាណ ក្នុង
ចក្ខុវាឡទាំងឡាយ មិនមានប្រមាណឲ្យប្រចក្ស បានឃើញសត្វ
នោះហើយក្នុងកាលមុន ។

បទថា គោយាតកោ (ជាអ្នកពិយាតគោ) សេចក្តីថា ជា

អ្នកសម្លាប់គោទាំងឡាយហើយ ពន្លះសាច់ចេញពីឆ្អឹង លក់-
ចិញ្ចឹមជីវិត ។ ច្រើនបទថា តស្សូវ កម្មស្ស វិបាកវសេសេន
(ដោយសេសសល់នៃកម្មវិបាកនោះ) សេចក្តីថា នៃអបរាហរ-
វេទនីយកម្មដែលចេតនាផ្សេងៗ ប្រមូលមកហើយនោះឯង ។
ពិតមែន បណ្តាចេតនាទាំងនោះ បដិសន្ធិក្នុងនរកដោយចេតនា
ណាឲ្យកើតឡើង ហើយកាលវិបាកនៃចេតនាជួននោះ អស់ទៅ
ហើយ, បដិសន្ធិក្នុងប្រេតជាដើម រមែងកើតទៀត; ព្រោះធ្វើកម្ម
ដ៏សេស ឬកម្មនិមិត្តឲ្យជាអារម្មណ៍ ព្រោះហេតុនោះ បដិសន្ធិ
នោះ ទើបលោកហៅថា វិបាកដ៏សេសនៃកម្មនោះឯង ព្រោះ
មានចំណែកស្មើដោយកម្ម ឬព្រោះមានចំណែកស្មើដោយ
អារម្មណ៍ ។ ក៏សត្វនេះកើតឡើងហើយយ៉ាងនេះ ។ ព្រោះហេតុ
នោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ថា “ដោយសេសសល់នៃ
កម្មវិបាកនោះ” ។ បានឮថា ក្នុងកាលរួចផុតពីនរក សត្វនោះ
បានមាននិមិត្ត គឺគ្រោងឆ្អឹងនៃគោទាំងឡាយ ដែលត្រូវធ្វើ មិន
ឲ្យមានសាច់, សត្វនោះ កាលនឹងធ្វើកម្មនោះសូម្បីដែលបិទបាំង
ឲ្យដូចជាប្រាកដដល់វិញ្ញាណទាំងឡាយ ទើបកើតជាអដ្ឋិកសន្ទូ-
លិកប្រេត ។

២. មំសបេសិប្រេត

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពី ភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញមំសបេសិ គឺចម្រៀកសាច់ កំពុងអណ្តែត ទៅលើអាកាស ពួកត្នាត ក្អែក រអាត ដេញតាមឆាប់ ចោមចឹក ចោះ កើចជញ្ជាំងនូវចម្រៀកសាច់នោះ ចម្រៀកសាច់នោះ ក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះជាគោ- ឃាតកៈ គឺអ្នកសម្លាប់គោ (ពីដើម) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អង្គកថា មំសបេសិប្រេតនោះ ជាអ្នកសម្លាប់គោ ធ្វើ បន្ទុះសាច់ហាលឲ្យក្រៀមហើយ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយការលក់ សាច់ក្រៀមច្រើនឆ្នាំ ។ ព្រោះហេតុនោះ កាលរួចផុតពីនរក គេទើបបានមាននិមិត្ត គឺបន្ទុះសាច់នុ៎ះឯង គេទើបកើតជាមំស- បេសិប្រេត ។

៣. មំសបិណ្ឌប្រេត

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពី ភ្នំគីជ្ឈក្នុង បានឃើញមំសបិណ្ឌៈ គឺជុំសាច់កំពុងអណ្តែតទៅលើ អាកាស ពួកត្នាត ក្អែក រអាត ដេញតាមឆាប ចោមចឹក ចោះ កើចជញ្ជែងនូវជុំសាច់នោះ ជុំសាច់នោះ ក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះជាព្រានបក្សី (ពីដើម) ក្នុង ក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អដ្ឋកថា មំសបិណ្ឌប្រេតនោះ ជាព្រានសត្វ ចាប់សត្វ បានហើយ វេលាលក់ បានធ្វើការដករោមស្លាបនិងស្បែកចេញ អស់ឲ្យនៅត្រឹមតែជាជុំសាច់ហើយ លក់ចិញ្ចឹមជីវិត ។ ព្រោះ ហេតុនោះ កាលរួចផុតពីនរក គេទើបបានមាននិមិត្ត គឺជុំសាច់ ប៉ុណ្ណោះ ។ គេទើបកើតជាមំសបិណ្ឌប្រេត ។

៤. និច្ចវិប្រេត

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ គីជ្ឈក្នុង បានឃើញនិច្ចវិបុរស មិនមានស្បែកក្រៅ កំពុង អណ្តែតទៅលើអាកាស ពួកត្នាត ក្អែក រអាត ដេញ តាមឆាប

ចោមចឹកចោះ កើចជវ័ញ្ជន្ទវនិច្ឆវិបុរសនោះ និច្ឆវិបុរសនោះ
ក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះជាអ្នកសម្លាប់ចៀម (ពីដើម)
ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អង្គកថា និច្ឆវិប្រេតនោះ ជាអ្នកសម្លាប់ចៀមហើយបក-
ស្បែកចិញ្ចឹមជីវិត ទើបបានមាននិមិត្ត គឺរាងកាយចៀមប្រាស-
ចាកស្បែកតាមន័យមុននុ៎ះឯង គេទើបបានកើតជានិច្ឆវិប្រេត ។

៥. អសិលោមប្រេត

ម្នាលអារុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពី
ភ្នំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញអសិលោមបុរស គឺបុរសមានរោមដូចដាវ
កំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស ដាវទាំងនោះ របស់បុរសនោះ
អណ្តែតធ្លាក់ៗ មកត្រូវកាយរបស់បុរសនោះឯង បុរសនោះ
ក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះជាអ្នកសម្លាប់ជ្រូក (ពីដើម)
ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អង្គកថា អសិលោមប្រេតនោះ ជាអ្នកសម្លាប់ជ្រូក ប្រើ

ជាវសម្លាប់ជ្រុកទាំងឡាយ ដែលខ្លួនបំប៉នដោយចំណីអស់កាល
យូរ ហើយចិញ្ចឹមជីវិតមករហូតអស់រាត្រីយូរ ។ គេទើបបាន
មាននិមិត្ត គឺការវះរបស់អ្នកដែលងងាជាវឡើង ដូច្នោះ គេទើប
កើតជាអសិលោមប្រេត ។

៦. សត្តិលោមប្រេត

ម្នាលអារុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ
គិដ្ឋកូដ បានឃើញសត្តិលោមបុរស គឺបុរសមានរោមដូចជា
លំពែង កំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស លំពែងទាំងនោះ របស់
បុរសនោះ អណ្តែតធ្លាក់ៗ មកត្រូវកាយរបស់បុរសនោះឯង
បុរសនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្វរ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះជាព្រានម្រឹគ (ពីដើម) ក្នុង
ក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អង្គកថា សត្តិលោមប្រេតនោះ ជាអ្នកបាញ់ម្រឹគ នាំយក
ម្រឹគមួយ និងកាន់លំពែងមួយ ទៅព្រៃហើយប្រើលំពែងចាក់
ម្រឹគដែលនាំគ្នាមកកាន់ទីជិតម្រឹគនោះឲ្យស្លាប់ ។ គេទើបបាន
មាននិមិត្ត គឺការវះដែលប្រើលំពែងចាក់ ។ ដូច្នោះ គេទើបកើត
ជាសត្តិលោមប្រេត ។

៧- ឧសុលោមប្រេត

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ គិដ្ឋក្នុង បានឃើញឧសុលោមបុរស គឺបុរសមានរោមដូចព្រួញ កំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស ព្រួញទាំងនោះ របស់បុរសនោះ អណ្តែតធ្លាក់ៗ មកត្រូវកាយរបស់បុរសនោះឯង បុរសនោះ ក៏ចេះតែស្រែកថ្វីរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះជាពេជ្ឈយាដ (ពីដើម) ក្នុង ក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អដ្ឋកថា បទថា ការណិកោ (ជាពេជ្ឈយាត) សេចក្តីថា ជាបុរសអ្នកបៀតបៀនពួកមនុស្ស ដែលខុសចំពោះព្រះរាជា ដោយហេតុទាំងឡាយជាច្រើន ចុងក្រោយក៏ប្រើកូនសរទាញ់ ឲ្យស្លាប់ ។ បានឮថា គេជ្រាបមុនថា អ្នកត្រូវទាញ់ចំណែក ឯណោះ ទើបនឹងស្លាប់ ដូច្នោះ ហើយទើបទាញ់ ។ គេនុ៎ះឯង ចិញ្ចឹមជីវិតហើយកើតក្នុងនរក ក្នុងវេលាកើតក្នុងប្រតិវិស័យនេះ បានមាននិមិត្ត គឺការវះដែលប្រើសរទាញ់ ដោយវិបាកដ៏សេស ពីនរកនោះ ។ ដូច្នោះ គេទើបកើតជាឧសុលោមប្រេត ។

៨. សូចិលោមប្រេត

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ
គិដ្ឋក្រុង បានឃើញសូចិលោមបុរស គឺបុរសមានរោមដូចដែក
ស្រួចកំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស ដែកស្រួចទាំងនោះ របស់
បុរសនោះ អណ្តែតធ្លាក់ៗ មកត្រូវកាយរបស់បុរសនោះវិញ
បុរសនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះជាអ្នកបរគោ (ពីដើម) ក្នុង
ក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អដ្ឋកថា បទថា សារថិ (នាយសារថិ) គឺជាអ្នកទូន្មាន
សេះ ។ ក្នុងអដ្ឋកថាកុរុនិ៎ លោកពោលថា ជាអ្នកបង្វឹកគោ
ដូច្នោះខ្លះ ។ គេបានមាននិមិត្ត គឺការវះដែលចាក់ដោយជន្លួញ ។
គេទើបកើតជាសូចិលោមប្រេត ។

៩. សូចិលោមបុរស

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ
គិដ្ឋក្រុង បានឃើញសូចិលោមបុរស គឺបុរសមានរោមដូចដែក-
ស្រួច កំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស ដែកស្រួចទាំងនោះ របស់

បុរសនោះ ក៏ដោតចូលទៅក្នុងក្បាល ធ្លាយចេញមកតាមមាត់
ដោតចូលទៅក្នុងមាត់ធ្លាយចេញមកតាមទ្រូង ដោតចូលទៅក្នុង
ទ្រូងធ្លាយចេញមកតាមពោះ ដោតចូលទៅក្នុងពោះ ធ្លាយចេញ
មកតាមក្បៅ ដោតចូលទៅក្នុងក្បៅ ធ្លាយចេញមកតាមស្នួល
ដោតចូលទៅក្នុងស្នួលធ្លាយចេញមកតាមបាតជើង បុរសនោះ
ក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះជាអ្នកចាក់ដោត ញុះញង់គេ
(ពីដើម) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អង្គកថា បទថា សូចិកោ (ជាអ្នកញុះញង់គេ) គឺជាអ្នក
ធ្វើការសិកស្សា ។ បានឮថា គេទំលាយមនុស្សទាំងឡាយ
និងពួកអ្នកគ្នា និងញុះញង់ក្នុងរាជត្រកូលថា “អ្នកនេះមាន
សេចក្តីខុសឈ្មោះនេះ អ្នកនេះធ្វើខុសឈ្មោះនេះ” ដូច្នោះ គ្រា
ញុះញង់ហើយ ធ្វើឲ្យដល់សេចក្តីវិនាសអស់ ។ ដូច្នោះ គេទើប
កើតជាសូចិលោមប្រេត ព្រោះធ្វើនិមិត្ត គឺកម្ម ដើម្បីការ
សោយទុក្ខអំពីការទម្លាយដោយស្ម័គ្រទាំងឡាយ ដូចដែលគេ
សិកស្សាតបំបែកពួកមនុស្ស ដូច្នោះ ។

១០- កុម្មុណ្ណប្រេត

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ
គិដ្ឋក្រុង បានឃើញកុម្មុណ្ណបុរស គឺបុរសមានអណ្ណៈប៉ុនក្អម
កំពុងអណ្តែតលើអាកាស កាលបុរសនោះដើរទៅ លុះតែលើក
អណ្ណៈទាំងនោះជាក់ត្រង់ក(លី) ទើបទៅបាន កាលអង្គុយ
ក៏អង្គុយស្អាតលើអណ្ណៈទាំងនោះឯង ពួកគ្នាត ក្អែក រអាត
ដេញតាមឆាប ចោមចឹកចោះ កើចដង្ហែងនូវបុរសនោះ បុរស
នោះ ក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះជាអ្នកកាន់អំពើរឿចក្នុងស្រែក
(ពីដើម) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អដ្ឋកថា បទថា តាមកុដោ (ជាអាមាត្យអ្នកវិនិច្ឆ័យក្តី
នៃអ្នកស្រែកដោយអំពើរឿច) គឺជាអាមាត្យអ្នកកាត់ក្តីបណ្ឌឹង ។
សត្វនោះបានមានអណ្ណៈប៉ុនផ្ទាំង គឺមានខ្នាតប៉ុនផ្ទាំងធំ ព្រោះមាន
ចំណែកស្មើដោយកម្ម ។ ព្រោះថា សត្វនោះ ព្រោះហេតុដែល
ទទួលសំណូកក្នុងស្ថានទីកំបាំង កាលនឹងធ្វើទោសឲ្យប្រាកដ
ដោយការកាត់ក្តីបណ្ឌឹងកោង បានធ្វើពួកម្ចាស់របស់ មិនឲ្យជា
ម្ចាស់របស់; ព្រោះដូច្នោះ អវយវៈកំបាំងរបស់សត្វនោះ ទើប

កើតប្រាកដ ។ ព្រោះហេតុដែលសត្វនោះ កាលចាប់ដើមតាំង
អាជ្ញា បានលើករបស់ធូនដែលមិនគួរនឹងធូនបាន ឲ្យដល់ជន
ពួកដទៃ; ព្រោះហេតុដែលសត្វនោះតាំងនៅក្នុងតំណែងណា គួរ
នឹងជាអ្នកស្មើ, តែតាំងនៅក្នុងតំណែងនោះហើយមិនបានជាអ្នក
ស្មើទេ; ដូច្នោះ សត្វនោះទើបបានមានការអង្គុយមិនរៀបរយ
គឺអង្គុយលើអវយវៈកំបាំង ។

១១- រឿងបរទារិកប្រេត

ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡ្យវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុង
រាជគ្រឹះ ។ ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
អំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញបុរសម្នាក់ កំពុងមុជចុះទៅក្នុងរណ្តៅ
លាមក ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនេះជាអ្នកប្រព្រឹត្តបរទារិកកម្ម
គឺលួចប្រពន្ធអ្នកដទៃ (ពីដើម) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

(បេយ្យាលបណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ)

អង្គកថា : សត្វនោះ កាលប៉ះពាល់សម្មស្ស្រដែលមាន
ម្ចាស់គេយុគ្រងរក្សាហើយរបស់អ្នកដទៃ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យរីករាយ

ដោយសេចក្តីសុខក្នុងកាម ដែលជាសេចក្តីសុខក្នុងឧចារៈ ទើប
កើតក្នុងប្រេតវិស័យនោះ ដើម្បីនឹងប៉ះពាល់សម្មស្សជាលាមក
សោយទុក្ខ ព្រោះមានចំណែកស្មើដោយកម្ម ។

១២- រឿងព្រាហ្មណ៍កំណាច

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ
គិដ្ឋក្រុង បានឃើញបុរសម្នាក់ កំពុងមុជចុះក្នុងរណ្តៅលាមក
ចាប់លាមកដោយដៃទាំងសងខាងស៊ី ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះពីដើមជាព្រាហ្មណ៍ ក្នុងក្រុង
រាជគ្រឹះនេះឯង ។ ព្រាហ្មណ៍នោះ កាលក្នុងសាសនាព្រះ-
កស្សបសម្មាសម្ពុទ្ធ បាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃដោយភត្តាហារ ក៏ដាក់
លាមកពេញក្នុងស្នូក រួចហើយប្រើគេឲ្យប្រាប់ភត្តកាល ហើយ
ពោលដូច្នោះថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តឆាន់ដរាបដល់
វត្តតផង សូមនិមន្តយកទៅផង ។

១៣. រឿងនិច្ចវិប្រេត

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ
គិដ្ឋក្រុង បានឃើញស្រីនិច្ចវិ គឺស្រីមិនមានស្បែកក្រៅ កំពុង
អណ្តែតទៅលើអាកាស ពួកគ្នាត ក្អែក រអាត ជេញតាមឆាប
ចោមចឹកចោះ កើចដៃព្នែង នូវស្រីនោះ ស្រីនោះក៏ចេះតែ
ស្រែកថ្ងូរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (ពីដើម) ជាស្រីប្រព្រឹត្ត
កន្លងចិត្តប្តី ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អង្គកថា : ព្រោះឈ្មោះថា មាតុគ្រាម មិនជាឥស្សរៈ
ក្នុងឥស្សរៈរបស់ខ្លួន ។ តែស្រីនោះលួចឥស្សរៈរបស់ស្វាមីនោះ
ញ៉ាំងសេចក្តីអភិរម្យឲ្យកើតដល់ពួកជនដទៃ; ដូច្នោះ ទើបបាន
កើតជាស្រីប្រេតប្រាសចាកសម្បវស្សៈ ដើម្បីកម្ចាត់សម្ពុស្ស
ជាសុខចេញទៅហើយ សោយសម្ពុស្សជាទុក្ខ ព្រោះមាន
ចំណែកស្មើដោយកម្ម ។

១៤. រឿងបន្តឡើងស្រីប្រេត

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ គិដ្ឋរក្សដ បានឃើញស្រីមង្គឡឺ មានក្លិនស្អុយ កំពុងអណ្តែតទៅ លើអាកាស ពួកត្នាត ក្អែក រអាត ដេញតាមឆាប់ ចោមចឹក ចោះ កើចង់ញែងនូវស្រីនោះ ស្រីនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (ពីដើម) ជាស្រីមេមត់ ក្នុង ក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អង្គកថា : បទថា មង្គលី (ប្រេតអាក្រក់ គួរខ្ពើមខ្ពើម) បានដល់ មានរូបខុសប្រក្រតីទៅ គឺសម្លឹងមើលគួរស្អប់ គួរខ្ពើម ។ បានឮថា ស្រីនោះធ្វើនាទីជាមេមត់ គឺជាប្រធាន- ទាសីរបស់យក្ខ ពោលថា “កាលធ្វើពលីកម្មយ៉ាងនេះ ដោយ វត្ថុនេះនិងវត្ថុនេះ សេចក្តីចម្រើនរបស់ពួកលោក ឈ្មោះនេះ នឹងមាន” ដូច្នោះ ហើយកាន់យករបស់ក្រអូប និងផ្កាឈើជាដើម របស់មហាជន ដោយការបោកបញ្ឆោត ញ៉ាំងមហាជនឲ្យ ប្រកាន់មិច្ឆាទិដ្ឋិ ដែលជាទិដ្ឋិអាក្រក់ ។ ព្រោះដូច្នោះ ទើបនាង កើតជាស្រីប្រេតមានក្លិនស្អុយ ព្រោះលួចរបស់ក្រអូប និងផ្កា- ឈើជាដើម ជាស្រីប្រេតសម្លឹងមើលគួរស្អប់ មានរូបអាក្រក់

គួរឆ្លើម ព្រោះហេតុឲ្យមហាជនប្រកាន់សេចក្តីអាក្រក់ ព្រោះ
មានចំណែកស្មើដោយកម្មនោះ ។

១៥- រឿងឱកិលីនិស្រីប្រេត

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ
គិដ្ឋក្នុង បានឃើញស្រីមានកាយនេះរោលរាលដោយភ្លើង មាន
កាយសើមជោគជាំ មានកាយដេរជាសដោយរងើកភ្លើង កំពុង
តែអណ្តែតទៅលើអាកាស ស្រីនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (ពីដើម) ជាអគ្គមហេសី នៃ
ស្តេចក្នុងដែនកលិន្ទ ស្រីនោះ ជាអ្នកមានសេចក្តីឫស្សាគ្រប-
សង្កត់ បានចាក់រងើកភ្លើងមួយអំបែងលើស្រីជាមហេសីចុង ។

អដ្ឋកថា ពាក្យថា **ឧប្បក្កំ ឱកិលី ឱកិរណី** (ដែលកើត
ជាឱកិលីនិប្រេត នេះរោលដោយរងើកភ្លើង មានរងើកភ្លើង ធ្លាក់
ស្រោចលើខ្លួន) មានសេចក្តីថា បានឮថា ស្រីប្រេតនោះ ដេក
នៅលើជើងថ្មរងើកភ្លើង បម្រះនឿលត្រឡប់ទៅមក ត្រូវភ្លើង
នេះ; ព្រោះដូច្នោះ នាងទើបជាអ្នកត្រូវភ្លើងនេះរោលរាល មាន
សរីរៈឆ្អិនដោយភ្លើងក្រត មានទឹកញើសស្រក់ មានសរីរៈសើម

គឺតំណក់ទឹកញើសទាំងឡាយ រមែងហូរចេញអំពីសរីរៈ របស់
ស្រីប្រេតនោះ និងមានរងើកភ្លើងដេរជាសំ គឺពាសពេញដោយ
រងើកភ្លើង ។ ព្រោះថា រងើកភ្លើងទាំងឡាយ មានពណ៌ដូចផ្កា
រលួសផ្កា រមែងធ្លាក់សូម្បីអំពីខាងក្រោមរបស់ស្រីប្រេតនោះ
រងើកភ្លើងទាំងឡាយ រមែងធ្លាក់ទាំងសងខាង សូម្បីអំពីអាកាស
ក្នុងខាងលើរបស់ស្រីប្រេតនោះ ។ ដោយហេតុនោះ លោកទើប
ពោលថា “រះរាលដោយរងើកភ្លើង មានរងើកភ្លើងធ្លាក់ស្រោច
លើខ្លួន ទឹកញើសស្រក់ (ក្តៅអន្ទះសារ)” ។ នាងនោះ ជា
មនុស្សស្រីប្រណែន យកខ្លះរងើកភ្លើងជះស្រីម្តង ។ បានឮថា
នាងរាំម្នាក់របស់ព្រះរាជាព្រះអង្គនោះ ដាក់ខ្លះ រងើកភ្លើងទុក
ក្នុងទីជិត ជូតទឹកអំពីខ្លួននិងអប់ដោយបាតដៃ ។ ព្រះរាជាទ្រង់
សន្ទនានឹងនាងរាំនោះ និងទ្រង់សម្តែងអាការប្រោសប្រាណ-
ច្រើនពេក ។ ព្រះអគ្គមហេសី ទ្រង់អត់ទ្រាំទតមើលហេតុ-
ការណ៍នោះ មិនកម្រើក ទ្រង់ប្រណែន, កាលព្រះរាជាស្តេច
ចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏ទ្រង់ចាប់ខ្លះរងើកភ្លើងនោះ ចាក់រងើក
ភ្លើងស្រោចខាងលើនាងរាំនោះ ។ ព្រះនាងធ្វើកម្មនោះហើយ
កើតក្នុងបេតលោក ដើម្បីសោយវិបាក ដូច្នោះនុ៎ះឯង ។

១៦. រឿងចោរឃាតប្រេត

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពី ភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញអសីសកពន្ធប្រេត កំពុងអណ្តែតទៅលើ អាកាស ប្រេតនោះមានភ្នែកនិងមុខនៅត្រង់ទ្រូង ពួកត្នាត ក្អែក រអាត ដេញតាមឆាប់ ចោមចឹកចោះ កើចជញ្ជាំង នូវប្រេតនោះ ប្រេតនោះ ក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុ៎ះ (ពីដើម) ឈ្មោះហារិកៈ ជាអ្នកពិឃាតចោរ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។

អង្គកថា ពេជ្ឈយាតចោរនោះ កាត់ក្បាលពួកចោរអស់ កាលយូរមកហើយ តាមពាក្យបង្គាប់របស់ព្រះរាជា កាលកើត ក្នុងបេតលោក ទើបបានកើតជាប្រេតមានរាងកាយអត់ក្បាល ។

១៧. រឿងភិក្ខុប្រេតខាងដើម

ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពី ភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញភិក្ខុកំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស សង្ឃាដី របស់ភិក្ខុនោះក្តី មានភ្លើងឆេះសន្ទោសនៅ បាត្រក្តី ក៏មានភ្លើង ឆេះសន្ទោសនៅ វត្ថុពន្ធចង្កេះក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះសន្ទោសនៅ

រាងកាយក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះសន្ទោសន្ទៅ ភិក្ខុនោះក៏ចេះតែស្រែក
ថ្ងូរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនុ៎ះ (ពីដើម) ជាភិក្ខុលាមក ក្នុង
សាសនាព្រះកស្សបសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ចប់សូត្រទី ៧ ។

ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុនីកំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស សង្ឃាដី
របស់ភិក្ខុនីនោះក្តី មានភ្លើងឆេះ ។ បេយ ជាភិក្ខុនីលាមក ។
ចប់សូត្រទី ៨ ។

ខ្ញុំបានឃើញសិក្ខុមានា កំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស
សង្ឃាដីរបស់សិក្ខុមានានោះក្តី មានភ្លើងឆេះ ។ បេយ ជា
សិក្ខុមានាលាមក ។ ចប់សូត្រទី ៩ ។

ខ្ញុំបានឃើញសាមណេរ កំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស
សង្ឃាដីរបស់សាមណេរនោះក្តី មានភ្លើងឆេះ ។ បេយ ជា
សាមណេរលាមក ។ ចប់សូត្រទី ១០ ។

អង្គកថា : បទថា បាបភិក្ខុ គឺជាភិក្ខុលាមក ។

បានឮថា ភិក្ខុនោះបរិភោគបច្ច័យ ៤ ដែលគេប្រគេន
ដោយសទ្ធារបស់គេ ជាអ្នកមិនសង្រួមផ្លូវកាយទូរ និងវចីទូរ
មានអាជីវៈដែលទម្លាយហើយ ត្រាច់លេងសប្បាយ រីករាយ
តាមពេញចិត្ត ។ ខាងក្រោយត្រូវភ្លើងឆេះនៅក្នុងនរក រហូត

ដល់អស់មួយពុទ្ធនូវ កាលកើតក្នុងបេតលោក ក៏កើត
ដោយអត្តភាពដូចនឹងភិក្ខុនុ៎ះឯង ។ សូម្បីក្នុងរឿងភិក្ខុនី រឿង
សិក្ខាមាតា រឿងសាមណេរ រឿងសាមណេរិប្រេត ក៏មានសេចក្តី
វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះដែរ ។

១៨. រឿងសាមណេរិប្រេត

ម្នាលអារុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពី
ភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញសាមណេរី កំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស
សង្ឃាដីរបស់សាមណេរីនោះក្តី មានភ្លើងឆេះសន្លោសន្លៅ
បាត្រក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះសន្លោសន្លៅ វត្តពន្ធចង្កើក្តី ក៏មាន
ភ្លើងឆេះសន្លោសន្លៅ រាងកាយក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះសន្លោសន្លៅ
សាមណេរីនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្វីរ ។ ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំមាន
សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ឱអស្ចារ្យណាស់ហ្ន៎ ឱប្លែកណាស់ហ្ន៎
យីអើ សត្វបែបនេះនឹងមានខ្លះដែរ យក្សបែបនេះនឹងមានខ្លះដែរ
ការត្រឡប់បានអត្តភាពបែបនេះ នឹងមានខ្លះដែរតើ ។

គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវកមានចក្ខុកើតពិតហើយ ម្នាល

ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កមានញាណកើតពិតហើយ ដ្បិតថា
សាវ័កនឹងដឹង ឬនឹងឃើញនូវសាមណេរីបែបនេះ នឹងធ្វើជា
សាក្សី (ដល់តថាគតបាន) ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរីនោះ តថាគតធ្លាប់បាន
ឃើញមកពីមុនដែរ ។ តែថា តថាគតមិនទាន់បានព្យាករ បើ
តថាគតព្យាករហេតុនោះទៅ ជនទាំងឡាយដទៃមិនជឿតថាគត
ពួកជនណាមិនជឿតថាគត ហេតុដែលមិនជឿនោះ នឹងប្រព្រឹត្ត
ទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ជនទាំងនោះ
អស់កាលដ៏យូរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរីនោះ (ពី
ដើម) ជាសាមណេរីលាមកក្នុងសាសនាព្រះកស្សបសម្មាសម្ពុទ្ធ
ដោយវិបាកនៃកម្មនោះ សាមណេរីនោះ ក៏ឆេះនៅក្នុងនរក អស់
ឆ្នាំទាំងឡាយដ៏ច្រើន អស់រយឆ្នាំដ៏ច្រើន អស់ពាន់ឆ្នាំដ៏ច្រើន
អស់សែនឆ្នាំដ៏ច្រើន ដោយសេសសល់វិបាកនៃកម្មនោះឯង
ទើបត្រឡប់បាននូវអត្តភាពបែបនេះ ។

(ចាកវិនយបិដក និងសុត្តន្តបិដក លេខ៣២ ទំព័រ២៥៣)

។ ចប់ ។

III. អត្ថបទកំណាព្យ

១-ទេវទូត

- ១-ទេវទូតទាំងឡាយប្រាំប្រការ ដែលព្រះសាស្ត្រាទ្រង់សម្តែង
 រឿងនេះមានពិតយ៉ាងជាក់ស្តែង ហេតុដូច្នេះឯងយើងត្រូវដឹង ។
- ២-គឺត្រូវតែយល់ត្រូវសិក្សា គិតពិចារណាហើយត្រូវប្រឹង
 ត្រូវចេះប្រៀបធៀបពេលសម្លឹង នោះអ្នកនឹងដឹងរូបកាយ ។
- ៣-ទី១ ក៏គឺទារកខ្ចី មិនទាន់ដឹងក្តីអ្វីឡើយណា
 មិនអាចក្រោករួចដោយអាត្មា គួរពិចារណាដោយឧបាយ ។
- ៤-ទី២ ជរា ចាស់ត្រាំត្រា សោយទុក្ខវេទនាតាមផ្លូវកាយ
 ខ្នងកោងញាប់ញ័រសែនខ្ពស់ខ្ពាយ រស់មិនសប្បាយខ្លួនសៅហ្មង ។
- ៥-ទី៣ ព្យាធិ រោគឈឺចាប់ លំបាកយ៉ាកយ៉ាប់ពេកកន្លង
 សព្វសរិរះនោះតែម្តង មិនអាចអ្នកផងជួយរក្សា ។
- ៦-ទី៤ កម្មករណ៍ ៣២ នេះតែងញាំញីដល់ជនណា
 ប្រព្រឹត្តអាក្រក់ត្រូវរាជការ ដាក់ទោសប្រហារទៅតាមកម្ម ។

៧-ទី៥ អ្នកស្លាប់អស់មួយថ្ងៃ អស់ពីរបីថ្ងៃ បែកខន្ធប្រាំ

កាយនេះហើមប៉ោងត្រូវប្រេះស្រាំ វិនាសតាមកម្មគួរនឿយណាយ ។

៨-ទាំងនេះបើអ្នកចេះសម្លឹង អ្នកនឹងបានដឹងដោយឧបាយ

ខន្ធប្រាំមិនទៀងតែងប្រែក្លាយ មានភ័យអន្តរាយច្រើនប្រការ ។

៩-រូបគេយ៉ាងណាយើងយ៉ាងហ្នឹង គប្បីរំពឹងដោយបញ្ញា

កាត់អវិជ្ជានិងតណ្ហា តាំងក្នុងសម្មាបដិបត្តិ ។

១០-ប្រព្រឹត្តទានសីលភាវនា ព្យាយាមម្នីម្នាយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់

សិក្សាឱ្យយល់បរិយត្តិ ហើយបដិបត្តិនឹងផុតទុក្ខ ។

និគ្រោធវ័ន ថ្ងៃ ០៥រោច ខែកត្តិក ព.ស.២៥៥៦

ភិក្ខុ សុវណ្ណជោតោ ភ.ស.វ.

២-ឃ្លាតទុក្ខជួបសុខ

១-មេឃខ្មៅងងឹត ហាក់ប្រាកដពិត ថានឹងធ្លាក់ភ្លៀង
តែទោះយ៉ាងណា ធម្មជាតិមិនទៀង អាចប្រែជាឃ្លៀង

ទៅជាស្រឡះ ។

២-រឿងជីវិត អ្នកមានគំនិត បញ្ហាច្បងច្បាស់
មានចិត្តអំណត់ ព្យាយាមឱ្យណាស់ អ្នកនឹងត្រចាស់

ព្រោះប្រព្រឹត្តល្អ ។

៣-ចម្រើនយ៉ាងណា អ្នកគួរពិចារណ៍ គំនិតបរវរ

អ្វីៗមិនទៀង កុំឃើញតែល្អ ទ្រុឌទ្រោមបន្ត

ជានិច្ចរាល់ថ្ងៃ ។

៤-គួរមានបញ្ហា ស្មារតីភ្លឺថ្លា ត្រិះរិះកែខែ

សិក្សាប្រព្រឹត្ត នូវព្រះធម៌ថ្លៃ ពិតមានតម្លៃ

ឃ្លាតទុក្ខជួបសុខ ។

ដោយភិក្ខុ សុវណ្ណដោតោ ភ.ស.វិ.

៣. ត្រូវប្រព្រឹត្តធម៌

១. ផ្ទៃមេឃស្រឡះ ហាក់ប្រាកដណាស់ ថាមិនធ្លាក់ភ្លៀង
តែទោះយ៉ាងណា ធម្មជាតិមិនទៀង អាចប្រែជាឃ្លៀង
ទៅជាភ្លៀងបាន ។

២. រឿងជីវិត មិនប្រាកដពិត ថានៅតែថ្កាន
ព្រោះរឿងលាភយស ឬក្តីសុខសាន្ត ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបាន
ត្រាស់ថាមិនទៀង ។

៣. បើអ្នកប្រមាទ មិនប្រឹងសង្វាត នោះអ្នកនឹងឃ្លៀង
ឃ្លាតចាកលាភយស ចិត្តក៏លំអៀង នេះហៅមិនទៀង
នៃធម៌ក្នុងលោក ។

៤. ហេតុដូច្នោះហើយ អ្នកកុំពោះតើយ បើចង់មានជោគ
ចង់បានក្តីសុខ មានភ័ព្វមានភោគ ចង់ឆ្លងផុតលោក
ត្រូវប្រព្រឹត្តធម៌ ។

ដោយភិក្ខុ សុវណ្ណជោតោ ភ.ស.វ.

